

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Ιουλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4041

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 145/05-07-2024

Ίδρυση εντατικού Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεολογίας σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το European Wergeland Centre, με τίτλο «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88 αυτού,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

4. το π.δ. 85/31-5-2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

5. τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15,

6. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),

7. τον ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13) και ειδικότερα το άρθρο 15, παρ. 2 αυτού,

8. το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων,

9. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ (10η συνεδρίαση 17-05-2023),

10. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ (10η συνεδρίαση 26-04-2023),

11. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ (12η συνεδρίαση 04-05-2023),

12. το από 26-04-2023 έγγραφο του Διευθυντή του European Wergeland Centre,

13. το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (11η συνεδρίαση 5-07-2023),

14. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (12η συνεδρίαση 06-07-2023),

15. την απόφαση πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Ε.Θ.Α.Α.Ε. (συνεδρία 40η/24-05-2024),

16. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση πιστοποίησης του εντατικού Κοινού ΠΜΣ με τίτλο «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») από την ΕΘ.Α.Α.Ε. (συνεδρία 17η/27-06-2024),

17. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την ίδρυση και τη λειτουργία του εντατικού Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεολογίας σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το European Wergeland Centre, με τίτλο «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα οργανώσει και θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το European Wergeland Centre, εντατικό Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»), σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

2.1 Το Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΚΠΜΣ) «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») έχει ως αντικείμενο τις σπουδές σε θέματα ταυτότητας και διαμόρφωσής της στην εκπαίδευση μέσω των μαθημάτων (Θρησκευτικά, Γλώσσα, Ιστορία, Λογοτεχνία, Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα) του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών και την ανάπτυξη Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης).

2.2 Σκοπός του Κοινού ΠΜΣ «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» («Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») είναι να προσφέρει επιστημονική εξειδίκευση και να αποτελέσει αφετηρία για ερευνητικές πρωτοβουλίες στο νέο πεδίο που αναπτύσσεται με βάση το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τις εφαρμογές του στην εκπαίδευση, τυπική, μη τυπική και άτυπη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον δημοκρατικό πολιτισμό, την επικοινωνία, τον πολιτισμό, την ταυτότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, στοχεύει να δημιουργήσει το εξειδικευμένο πλαίσιο προβληματισμού, επίγνωσης και δράσης στην κοινωνία για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την αντιμετώπιση του λαϊκισμού, του εξτρεμισμού, του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας, των διακρίσεων φύλου, θρησκείας, χρώματος κ.ά. και τη βελτίωση και την αλλαγή της ζωής όλων και ιδιαίτερα των αδύναμων, ευάλωτων και ευπαθών ομάδων. Με την προσφορά δίγλωσσων σπουδών, στοχεύει να αναπτύξει διεθνές δίκτυο επιστημόνων-ερευνητών που να εφαρμόζουν στην πράξη την ανάπτυξη των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και να ερευνούν τα αποτελέσματα των εφαρμογών στον άνθρωπο και τον περιβάλλοντα κόσμο.

2.3 Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι απόφοιτοι θα είναι ικανοί να:

- διδάσκουν στην εκπαίδευση, τυπική και μη τυπική, αναπτύσσοντας τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό των μαθητών/τριών και προάγοντας τη δημοκρατία και τη συμπεριληψη στα σχολεία και άλλα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, φυσικά και ψηφιακά,

- αναλύουν το εννοιολογικό μοντέλο, των είκοσι Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό, που χρειάζονται τα άτομα για να λειτουργήσουν ως δημοκρατικά και διαπολιτισμικά ικανοί πολίτες,

- χρησιμοποιούν στη διδακτική πράξη τις είκοσι Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τους 138 περιγραφικούς δείκτες συμπεριφορών, που τις επεξηγούν για τη στόχευση, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση της επάρκειας Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό των εκπαιδευομένων,

- ενδυναμώνουν τους εκπαιδευόμενους/-ες να ες να σκέφτονται κριτικά, να ανταστοχάζονται και διαμορφώνουν την ταυτότητά τους με τις αξίες, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις δημοκρατικού πολιτισμού ώστε να ενεργήσουν ως ικανοί/ές και αποτελεσματικοί/ές δημοκρατικοί πολίτες,

- εφαρμόζουν στην πράξη σύγχρονες δημοκρατικές προσεγγίσεις της διδακτικής πρακτικής, του προγραμματισμού της και της αξιολόγησής της,

- υιοθετούν δημοκρατικούς και ομαδοσυνεργατικούς τρόπους εργασίας και συνεργασίας σε όλες τις διαστάσεις του εκπαιδευτικού τους έργου,

- εμβαθύνουν κριτικά, βιωματικά και δημιουργικά σε ζητήματα ταυτότητας, πολιτισμικής πολυμορφίας, πλουραλισμού, επικοινωνίας, θεολογίας και διαπολιτισμικού διαλόγου στην εκπαίδευση,

- διαχειρίζονται αποτελεσματικά μέσω ποικίλων μεθόδων και τεχνικών αμφιλεγόμενα ζητήματα στην εκπαίδευση/στην τάξη, που σχετίζονται ειδικά με θέματα θρησκείας, ιστορίας, γλώσσας, πολιτισμού, φύλου, ηθικής, βιοηθικής, και δικαιωμάτων,

- σχεδιάζουν και εφαρμόζουν έρευνα της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πραγματικότητας χρησιμοποιώντας ποικίλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις,

- αναπτύσσουν τις προσωπικές Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη ώστε να μετασχηματίζουν τη γνώση και την εμπειρία τους σε εφαρμογές στο εκπαιδευτικό ή άλλο έργο τους.

Το Κ.Π.Μ.Σ. θα υλοποιηθεί στην ελληνική γλώσσα και την αγγλική γλώσσα. Το ελληνόφωνο πρόγραμμα είναι διακριτό ως προς την υλοποίησή του από το αγγλόφωνο πρόγραμμα.

Άρθρο 3 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

3.1 Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε εννέα (9) από το σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

3.2 Το ΠΜΣ απονέμει MA in «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» (Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) «Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») με τις εξής ειδικεύσεις:

1. «Religion, Education and Competences for Democratic Culture» («Θρησκεία, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)

2. «Language, History, and Literature in Education and Competences for Democratic Culture» («Γλώσσα, Ιστορία και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)

3. «Education for Democratic Citizenship (EDC)-Human Rights Education (HRE) and Competences for Democratic Culture» («Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)

Άρθρο 4

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

4.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημίων των Σχολών/των Τμημάτων που αφορούν την Εκπαίδευση, τυπική και μη τυπική και αντικειμένων του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών που διδάσκονται στην Εκπαίδευση όλων των βαθμίδων και συναφών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

4.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε εκατό (100) ανά ειδικευση, τριακόσιοι (300) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

4.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ'έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

4.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 5

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

5.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

5.2 Κάθε Σεπτέμβριο με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα των συνεργαζόμενων Τμημάτων, του Συνεργαζόμενου φορέα και του Ίδρυματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

5.3 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

5.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή του Διαβατηρίου
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών

- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2

- Μία Συστατική επιστολή
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε ΠΜΣ που διοργανώνεται στην ελληνική γλώσσα.

- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

5.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα.

Η επιτροπή ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του Νόμου 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

5.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμολογία πτυχίου (ποσοστό 30%)
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ (ποσοστό 10%)

- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας Γ2 (ποσοστό 10%)

- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών-μέχρι 2 επίπεδο B2 (ποσοστό 5%)

- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια-μέχρι 5 (ποσοστό 15%)

- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος (ποσοστό 20%)

- Επιμόρφωση με συναφές περιεχόμενο από Πανεπιστήμιο ή Δημόσιο Φορέα, τουλάχιστον 7 μηνών και 300 ωρών (μέχρι 2) (ποσοστό 10%)

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στην Ε.Π.Σ..

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την απόφαση της Ε.Π.Σ.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται

νται οι ισοβαθμίσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 6 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

6.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος χωρίς θερινές διακοπές, στο οποίο περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

6.2 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

6.3 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δύο ακαδημαϊκά έτη της κανονικής φοίτησης του Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη.

6.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους

προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 7 ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΜΣ

7.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να ξεκινά και το εαρινό εξάμηνο. Δύναται εφόσον παρατηρείται αυξημένη ζήτηση να ξεκινά μία ή δύο από τις τρεις ειδικεύσεις.

7.2 Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν βιωματικά εργαστήρια (workshops). Η Πρακτική Άσκηση είναι προαιρετική και τα ECTS (15) της δεν προσμετρώνται στα 75 που απαιτούνται για τη λήψη του διπλώματος.

7.3 Η διδασκαλία και η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνονται στην αγγλική ή την ελληνική γλώσσα, ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών (ελληνόφωνο ή αγγλόφωνο) που θα επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια.

7.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

7.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται κατά τη θερινή περίοδο και πιστώνεται με δεκαπέντε (15) ECTS.

7.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

7.7. Για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του ΚΠΜΣ, ο ελάχιστος αριθμός εγγραφών που απαιτείται ώστε να λειτουργήσει μία ειδικευση είναι οι 15 (δεκαπέντε) εγγραφές. Στα επιλεγόμενα μαθήματα ο ελάχιστος αριθμός εγγραφών για να προσφερθεί κάθε μάθημα επιλογής ορίζεται στα επτά (7) άτομα. Ο αριθμός των προσφερό-

μενων επιλεγόμενων μαθημάτων δύναται να τροποποιείται ανάλογα με τον αριθμό των επιτυχόντων/ουσών ανά ειδικευση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να προσφέρονται μαθήματα από άλλη ειδικευση.

7.8 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδικευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδικευση/Specialization: Religion, Education and Competences for Democratic Culture (Θρησκεία, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό)		
Α' Εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά / Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education	39	8
Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach	39	8
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education	42	9
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος στη Θρησκευτική Εκπαίδευση/Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning in Religious Education	13	2
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα έξι)/ Optional Courses (1 out of 6)		
Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Religions and Human Rights	26	3
Βίβλος και δημοκρατικός πολιτισμός/ Bible and Democratic Culture	26	3
Ορθόδοξη Θεολογία και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Orthodox Theology and Democratic Culture	26	3
Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust	26	3
Ισλάμ και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ Islam and Competences for Democratic Culture	26	3
Θεός και Φιλοσοφία/ God and Philosophy	26	3
Σύνολο/Total		30
Β' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/ Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Θρησκεία/ες στην Εκπαίδευση και Διδακτική Μεθοδολογία /Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Religion/s in Education and Teaching Methodology	39	8
Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων σχετικά με τη θρησκεία και η διαχείρισή τους στην τάξη/Teaching Controversial issues related to Religion and their management in the classroom	39	8
Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications	45	11

Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα)/ Optional Courses (1 out of 7)		
Σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης/Modern Pedagogies in Religious Education	26	3
Χριστιανισμός και Διάλογος για τις ανθρώπινες ελευθερίες και τη θρησκευτική ετερότητα/ Christianity and Dialogue on Human Freedom and Religious Diversity	26	3
Θρησκείες και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης/ Religions and Sustainable Development Goals	26	3
Βιοηθικά ζητήματα σε θρησκευτικό πλαίσιο/Bioethical Issues in Religious Context	26	3
Ισλαμική Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Islamic Education and Democratic Culture	26	3
Σύγχρονα Θρησκευτικά Κινήματα, κοσμοθεωρίες και μη θρησκευτικές πεποιθήσεις στη Θρησκευτική Εκπαίδευση/ Modern Religious Movements, worldviews and non-religious convictions	26	3
Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence	26	3
Σύνολο/Total		30
Θερινή περίοδος/Summer period		
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας/ Writing of the postgraduate dissertation		15
Σύνολο/Total		75

Ειδίκευση/Specialization: Γλώσσα, Ιστορία και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/Language, History, and Literature in Education and Competences for Democratic Culture		
Α' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/ Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education	39	8
Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach	39	8
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education	42	9
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος/Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning	13	2
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα)/ Optional Courses (1 out of 6)		
Γλώσσα, Κοινωνία και Ταυτότητα (Φιλολογία)/ Language, Society and Identity	26	3
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Δράμα/Θέατρο στην Εκπαίδευση/ Intercultural Education and Drama/Theatre in Education	26	3
Ταυτότητα, Έθνος και Κόσμος στη σχολική εκπαίδευση / Identity, Nation and the World in school Education	26	3
Σχεδιασμός αναλυτικών προγραμμάτων για μια «ανοιχτή» εκπαίδευση/ Curriculum design for an "open" education	26	3

Τεχνικές διδασκαλίας και αξιολόγηση σε δημοκρατικό πλαίσιο/ Teaching methods and assessment in a democratic framework	26	3
Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust	26	3
Σύνολο/Total		30
Β' εξάμηνο/semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/ Mandatory Courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Διδακτική Μεθοδολογία της Γλώσσας και Λογοτεχνίας/Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Teaching Language and Literature	39	8
Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην Ιστορία, Λογοτεχνία και η διαχείρισή τους στην τάξη/Teaching Controversial issues in History and Literature lessons and their management in the classroom	39	8
Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications	45	11
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα)/ Optional Courses (1 out of 7)		
Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους στον δημοκρατικό πολιτισμό/ Hate speech and hate crimes in Democratic Culture	26	3
Λογοτεχνία και Ιστορία στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Literature and History in Education and Democratic Culture	26	3
Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μέσω του Α.Π.Σ Γλώσσας, Ιστορίας και Λογοτεχνίας (Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια)/ Human Rights Education through the Language, History and Literature Curricula (Primary and Secondary Education)	26	3
Τέχνες/Τέχνη στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Arts/Art in Education and Democratic Culture	26	3
Δημοκρατική ηγεσία τάξης και σχολείου/ Democratic Leadership in the classroom and in school	26	3
Παιδαγωγική της Ειρήνης, επίλυση συγκρούσεων και διαμεσολάβηση/Peace Education, Conflict Resolution and Mediation	26	3
Προσωπική και Επαγγελματική Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ Teachers' Personal and Professional Growth and Competences for Democratic Culture	26	3
Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence	26	3
Σύνολο/Total		30
Θερινή περίοδος/summer period		
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας/ Writing of the postgraduate dissertation		15
Σύνολο/ Total		75

Ειδικευση/Specialization: Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ Education for Democratic Citizenship (EDC) and Human Rights Education (HRE) and Competences for Democratic Culture		
Α' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education	39	8
Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach	39	8
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education	42	9
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος /Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning	13	2
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα) / Optional Courses (1 out of 6)		
Τεχνικές διδασκαλίας και αξιολόγηση σε δημοκρατικό πλαίσιο/ Teaching methods and assessment in a democratic framework	26	3
Πληροφορική και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ ICT and Competences for Democratic Culture	26	3
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Δράμα/Θέατρο στην Εκπαίδευση/ Intercultural Education and Drama/Theatre in Education	26	3
Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust	26	3
Θεμελιώδεις αρχές του φιλελεύθερου και δημοκρατικού πολιτεύματος /Fundamental Principles of Liberal Democracies	26	3
Διδασκαλία Αγγλικής γλώσσας ως δεύτερη γλώσσα και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ Teaching English as a second language and Competences for Democratic Culture	26	3
Σύνολο/Total		30
Β' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/Mandatory Courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Διδακτική Μεθοδολογία και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Teaching Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education	39	8
Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η διαχείρισή τους στην τάξη/Teaching Controversial issues in Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education and their management in the classroom	39	8
Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications	45	11
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα)/ Optional Courses (1 out of 7)		
STEM και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ STEM and Competences for Democratic Culture	26	3
Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη μέσω του ΑΠΣ (Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια)/ Education for Democratic Citizenship	26	3

through the Curriculum (Primary and Secondary Education)		
Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην προσχολική εκπαίδευση/ Competences for Democratic Culture in pre-school Education	26	3
Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους στον δημοκρατικό πολιτισμό/ Hate speech and hate crimes in Democratic Culture	26	3
Τέχνες/Τέχνη στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Arts/Art in Education and Democratic Culture	26	3
Μετασχηματιστική Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός στη Φυσική Αγωγή/ Transformative Education and Democratic Culture in Physical Education	26	3
Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/ Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence	26	3
Σύνολο/Total		30
Θερινή περίοδος/Summer period		
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας/ Writing of the postgraduate dissertation		15
Σύνολο/Total		75

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Ειδίκευση/Specialization: Religion, Education and Competences for Democratic Culture (Θρησκεία, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό)		
Α' Εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά / Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education	39	8
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τις διαδικασίες της διαμόρφωσης των ταυτοτήτων (προσωπικές/κοινωνικές/πολιτισμικές κ.ά.) και της αναγνώρισης των πολλαπλών ταυτοτήτων στο πλαίσιο του σχολείου (τυπική εκπαίδευση) αλλά και ευρύτερα (μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση). Προσεγγίζοντας σύγχρονες θεωρίες για την ταυτότητα αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει το σχολικό περιβάλλον και οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις που αναπτύσσονται σε αυτό, καθώς και τα μοντέλα προσέγγισης και διαχείρισης των πολιτισμών, της πολυπολιτισμικότητας, του πλουραλισμού, της πολυμορφίας και της ετερότητας. Επιπλέον, στη διάρκεια του μαθήματος μελετάται διεξοδικά η διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης σε θεωρητικό επίπεδο και στις εφαρμογές της. Μελετάται και συγκριτικά με βάση άλλα μοντέλα εκπαίδευσης και έμφαση στη διαμόρφωση της ταυτότητας σε δημοκρατικό πλαίσιο. Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ταυτότητα 2. Αποδιδόμενη θέση 3. Επιτυγχανόμενη θέση 4. Πολιτισμός 5. Πολιτισμική πολυμορφία/διαφορετικότητα 6. Διαπολιτισμική εκπαίδευση 7. Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση 		
Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach	39	8
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να		

<p>προσεγγίσουν αναλυτικά τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης και να αναγνωρίζουν την εφαρμογή τους στη Συνολική Σχολική Προσέγγιση (Whole School Approach). Στο μάθημα αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι ιδιότητας του πολίτη (προσωπικά υπεύθυνος, συμμετοχικός και προσανατολισμένος στη δικαιοσύνη πολίτης) και οι παιδαγωγικές μέθοδοι που μπορούν να αξιοποιηθούν εντός της σχολικής τάξης και της σχολικής κοινότητας για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.</p> <p>Αναλύεται η θεωρία και η εφαρμογή της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης και ο τρόπος αξιολόγησης του βαθμού ανάπτυξης του Δημοκρατικού Πολιτισμού και της Συμπερίληψης σε μία σχολική κοινότητα. Μέσα από το πρίσμα της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης, δίνεται έμφαση στη θεωρία συμμετοχής των νέων στο σχολείο (σκάλα συμμετοχής του Hart) και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις που ευνοούν τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών.</p> <p>Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ιδιότητα του Πολίτη και εκπαίδευση για την ιδιότητα του πολίτη 2. Αίσθηση καθήκοντος πολίτη 3. Διαφορετικές μορφές ιδιότητας του πολίτη 4. Δημοκρατία και Κράτος Δικαίου-Σύνταγμα 5. Αυταρχισμός, Πατριωτισμός και Νατιβισμός 6. Βαθμοί και τρόποι δημοκρατικής συμμετοχής μαθητών/τριών στο σχολείο 7. Σκάλα συμμετοχής των μαθητών/τριών 8. Παιδαγωγικές στρατηγικές για την προώθηση της πολιτικής συμμετοχής 9. Συνολική Σχολική Προσέγγιση 10. Αξιολόγηση της σχολικής κοινότητας με κριτήρια τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και τη Συμπερίληψη 		
<p>Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη- Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education</p>	42	9
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες ικανοί/ες να προσδιορίζουν και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την προέλευση, την ιστορία και τη φιλοσοφία πίσω από αυτά (συμπεριλαμβανομένων των Δικαιωμάτων των Παιδιών), ώστε να μπορούν να τα διδάσκουν εντός της σχολικής τάξης, να τα εφαρμόζουν στη διδακτική τους πρακτική και να τα προωθούν στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπική εκπαίδευσης. Δίνεται έμφαση στις αρχές που διέπουν την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όπως ορίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (εκπαίδευση πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, εκπαίδευση μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα) και στις πολλαπλές διεπαφές της με την Εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.</p> <p>Επιπλέον, μελετώνται οι παιδαγωγικές μέθοδοι που προωθούν τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πράξη (μαθητοκεντρικές και διαδραστικές παιδαγωγικές) εντός της σχολικής τάξης, αλλά και οι τρόποι ενσωμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις πτυχές της σχολικής κοινότητας για τη δημιουργία σχολείων και ομάδων φιλικών στα ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανθρώπινα δικαιώματα 2. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια 3. Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα 4. Τα δικαιώματα των παιδιών 5. Δικαίωμα στην εκπαίδευση 6. Εκπαίδευση ως ανθρώπινο δικαίωμα 7. Δικαιώματα και ευθύνες των πολιτών σε μια δημοκρατική κοινωνία 8. Κριτική παιδαγωγική και Τυπική Εκπαίδευση 9. Προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση 		

10. Σχολεία φιλικά στα Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος στη Θρησκευτική Εκπαίδευση/ Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning in Religious Education	13	2
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να σχεδιάζουν σχέδια εργασίας και σχέδια διδασκαλίας Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, χρησιμοποιώντας τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης). Ο συνδυασμός αυτός αφορά κάθε τύπο Θρησκευτικής Εκπαίδευσης (ομολογιακό, μη ομολογιακό) και τα κρατικά πλαίσια, στα οποία αναπτύσσεται η Θρησκευτική Εκπαίδευση, όταν σέβονται τη δημοκρατία ανεξάρτητα από τη θρησκεία, τις θρησκείες ή τις μη θρησκευτικές πεποιθήσεις που διδάσκονται. Στο εργαστηριακό μάθημα αναλύονται τα διακριτά βήματα που οδηγούν στη σύνθεση ενός αποτελεσματικού Σχεδίου Διδασκαλίας, οι φοιτητές/τριες εξασκούνται στον σχεδιασμό διδασκαλίας και μελετώνται ενδεικτικά σχεδιαγράμματα για διδασκαλίες Θρησκευτικής Εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον καθορισμό κατάλληλων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες και στην αντιστοίχισή τους με τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τους Περιγραφικούς τους Δείκτες. Το μάθημα ολοκληρώνεται με σχεδιασμό από τον φοιτητή/την φοιτήτρια μίας διδασκαλίας. Παράλληλα, ο σχεδιασμός πλαισιώνεται θεωρητικά με την αναφορά στις διαδικασίες γνώσης, τις παιδαγωγικές μεθόδους και τεχνικές που καθιστούν υλοποιήσιμα τα σχέδια διδασκαλίας.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σχέδια Εργασίας 2. Σχέδια Μαθήματος 3. Περιγραφικοί Δείκτες και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού 4. Καθορισμός προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων 5. Σχεδιασμός κατάλληλων δραστηριοτήτων για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων 6. Αποτίμηση και αξιολόγηση 7. Ανάπτυξη σχεδίων εργασίας και σχεδίων μαθήματος Θρησκευτικής Εκπαίδευσης με έμφαση στη Δημοκρατική Ιδιότητα το Πολίτη, την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση. 		
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα 6)/ Optional Courses (1 out of 6)		
Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Religions and Human Rights	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να προσεγγίσουν τη σχέση της θρησκείας με τα ανθρώπινα δικαιώματα ανακαλύπτοντας την οικουμενικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον ρόλο των θρησκειών στη γέννησή τους και διασφάλισή τους. Στη διάρκεια του μαθήματος αναλύονται οι διάφορες φάσεις εξέλιξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αναγνωρίζοντας τη σχέση Χριστιανισμού και ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την επίδρασή της στο εκάστοτε κοινωνικό, ιστορικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Μελετώνται ακόμη η σχέση του Ισλάμ και των Απωανατολικών θρησκευμάτων με τα ανθρώπινα δικαιώματα και ο διαθρησκευτικός διάλογος. Από την άλλη, αντιπαραβάλλονται οι αρνητικές και απάνθρωπες όψεις του θρησκευτικού φονταμενταλισμού ή του θρησκευτικού φαινομένου σε σχέση και αναφορά προς τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και οι σύγχρονες προκλήσεις που αφορούν τη λειτουργική χρήση των δικαιωμάτων ή την καταπάτησή τους στον δημόσιο χώρο. Τέλος, οι φοιτητές/τριες αναλύοντας τον σύγχρονο διάλογο, που γίνεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις αξίες του δημοκρατικού πολιτισμού, αναανοηματοδοτούν τον ρόλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το οικουμενικό ήθος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον σύγχρονο και ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η γενεαλογία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων 		

<ol style="list-style-type: none"> 2. Χριστιανισμός και ανθρώπινα δικαιώματα 3. Θρησκείες και ανθρώπινα δικαιώματα 4. Σύγχρονες προκλήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα 5. Προς μία ανανοηματοδότηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων 		
Βίβλος και δημοκρατικός πολιτισμός/ Bible and Democratic Culture	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να συσχετίσουν τη βιβλική μαρτυρία με τον δημοκρατικό πολιτισμό βάσει του σχετικού πλαισίου αναφοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης. Με βάση ότι η Βίβλος αποτελεί το βιβλίο με τη μεγαλύτερη διαχρονικά γεωγραφική και πληθυσμιακή διάδοση στην ιστορία της ανθρωπότητας και ένα από τα πλέον θεμελιακά κείμενα του σύγχρονου ευρωπαϊκού-δημοκρατικού πολιτισμού αναλύονται έννοιες και αξίες όπως είναι π.χ. τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ισότητα, η ανεκτικότητα, η δικαιοσύνη, η λογοδοσία, η ταπεινότητα, η ενσυναίσθηση, η αυτοεπίγνωση, η συναίνεση, ο σεβασμός στο περιβάλλον, η αποδοχή του άλλου, ο σεβασμός στο διαφορετικό, ή η πολυπολιτισμικότητα, οι οποίες συναντώνται σε διάφορες μορφές ήδη μέσα στα βιβλικά κείμενα. Έτσι διερευνώνται στη διάρκεια του μαθήματος οι ανωτέρω έννοιες και αξίες τόσο στη Βίβλο, όσο και στον εν γένει βιβλικό κόσμο, προκειμένου να καταδειχθεί η διαχρονικότητα, η επικαιρότητα και η βαρύνουσα σημασία της βιβλικής μαρτυρίας ως αφετηρίας για την κατανόηση, την εμπέδωση και την προαγωγή του δημοκρατικού πολιτισμού σε όλους τους τομείς της σύγχρονης κοινωνικής ζωής.</p>		
Ορθόδοξη Θεολογία και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Orthodox Theology and Democratic Culture	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αναλύσουν μέσα από την πορεία της συγκρότησης της Εκκλησίας ως κοινότητας που λειτουργεί ευχαριστιακά υπερασπιζόμενη πάντα τις αξίες ενός δημοκρατικού πολιτισμού. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα βιβλικά δεδομένα για τη σχέση θεολογίας και πολιτικής, εξουσίας και διακονίας και τον ευχαριστιακό χαρακτήρα οργάνωσης, διοίκησης και έκφρασης του πολιτεύματος της Εκκλησίας. Παρουσιάζονται το θεολογικό και πολιτικό πλαίσιο οργάνωσης και ανάπτυξης του κοινοβιακού συστήματος του Ορθόδοξου μοναχισμού, η σχέση Εκκλησίας και πολιτικής στο Βυζάντιο και ο πολιτικός ρόλος της Εκκλησίας κατά την Τουρκοκρατία. Μελετώνται κριτικά τα προβλήματα, εντάσεις και προκλήσεις της νεωτερικότητας προς την Ορθόδοξη Εκκλησία και θεολογία και διερευνώνται οι αρνητικές όψεις από την επίδραση του εθνικισμού και εθνοφυλετισμού στη ζωή και δράση των Τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών. Επιπλέον αναλύονται οι αρνητικές διαστάσεις στις σχέσεις Εκκλησίας και Κράτους κατά τη νεωτερικότητα ώστε να αποτιμηθεί η σχέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και Θεολογίας με τα ιδεώδη και τις αξίες του δημοκρατικού πολιτισμού, που νοηματοδοτεί γόνιμα και κριτικά τη σχέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και θεολογίας με την πολιτική, την οικονομία και εν γένει με τον δημόσιο χώρο και την κοινωνία των πολιτών. Με τη μελέτη σύγχρονων θεολογικών κειμένων διαπιστώνεται η συμβολή της Ορθόδοξης θεολογίας στην επικράτηση των αξιών του δημοκρατικού πολιτισμού και στην αντιμετώπιση της μισαλλοδοξίας, του εθνοφυλετισμού και του θρησκευτικού φονταμενταλισμού. Τέλος αναφέρεται η θεώρηση της Ορθόδοξης θεολογίας για το φυσικό περιβάλλον και τη ζωή του σύμπαντος κόσμου.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παλαιός και νέος Ισραήλ. Ο λαός του Θεού στην Εκκλησία 2. Η ευχαριστιακή συγκρότηση της Εκκλησίας 3. Αυτοκρατορία και έρημος: Η εμφάνιση του μοναχισμού 4. Εκκλησία και κράτος στο Βυζάντιο 5. Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο 6. Ορθόδοξη Εκκλησία και Νεωτερικότητα 7. Ορθόδοξη θεολογία και δημοκρατικός πολιτισμός 		

8. Πρόσωπο, κοινωνία, δημοκρατία		
Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αρχικά να προσεγγίσουν την Ιουδαϊκή θρησκεία (βασικά πιστεύω, θρησκευτικοί χώροι, προσευχή και εορτές, η εβραϊκή πολιτιστική παράδοση). Εν συνέχεια να γνωρίσουν και να κατανοήσουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας των εβραίων της διασποράς μέχρι την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ το 1948. Το μάθημα βασικά επικεντρώνεται στην παρουσίαση του ζητήματος του Ολοκαυτώματος των Εβραίων, αλλά και των άλλων θυμάτων (Ρομά, εθνοτικών μειονοτήτων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, ομοφυλοφίλων) από το ναζιστικό καθεστώς και στοχεύει στην ευαισθητοποίησή των φοιτητών/τριών σχετικά με τους κινδύνους του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Παράλληλα στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται σύνδεση του Ολοκαυτώματος με το σήμερα και άλλες γενοκτονίες του 20 ^{ου} αιώνα, αλλά και συσχέτιση με το Πλαίσιο Αναφοράς των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Ακολουθώς αναλύονται οι Παιδαγωγικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας του Ολοκαυτώματος (όπως η διαχείριση της τραυματικής μνήμης με αποφυγή της υπερ-έκθεσης στη βία και τη φρίκη, η επιλογή πηγών με κριτήρια πολυτροπικότητας και πολυπρισματικότητας, ώστε να υπάρχουν πλουραλιστικοί τρόποι επικοινωνίας με το παρελθόν, ο ιστορικός αναστοχασμός: αν θα μπορούσε να αποφευχθεί το Ολοκαύτωμα και πώς, κ.ά.). Τέλος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να σχεδιάσουν σχέδια εργασίας ή/και σχέδια μαθημάτων για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος στο πλαίσιο των μαθημάτων ειδίκευσής τους.		
Ισλάμ και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ Islam and Competences for Democratic Culture	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν τα βασικά γεγονότα και διδασκαλίες της θρησκείας του Ισλάμ στο ιστορικό τους συγκείμενο ώστε να προσδιορίζουν και κατηγοριοποιούν όλα εκείνα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία, έννοιες και όρους που αναδεικνύουν την ανάπτυξη ικανοτήτων για δημοκρατικό πολιτισμό στην εκπαίδευση. Αναδεικνύονται δειγματοληπτικά μερικά από τα σημαντικότερα θέματα ισλαμικής ιστορίας, παράδοσης, νόμου και θεσμών. Μελετώνται η δομή των ισλαμικών κοινωνιών και η σπουδαιότητα του ισλαμικού δικαίου με την εφαρμογή του εντός μουσουλμανικών χωρών και τη συμβατότητά του με μη ισλαμικές χώρες. Παρουσιάζεται η σύγχρονη γεωπολιτική του Ισλάμ τόσο σε ισλαμικές όσο και μη ισλαμικές χώρες, καθώς και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και οι λύσεις που προκύπτουν για τους μουσουλμάνους σε ευρωπαϊκές χώρες. Τέλος αξιολογείται κριτικά η σημασία του Ισλάμ ως ενός από τους κύριους παράγοντες πολιτικής και κοινωνικής διαμόρφωσης του σύγχρονου κόσμου και ανάπτυξης δημοκρατικού πολιτισμού και Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην εκπαίδευση.		
Θεός και Φιλοσοφία/ God and Philosophy	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να μελετήσουν, αναλύουν και αποτιμούν την έννοια του «Θεού» στην αρχαία και σύγχρονη φιλοσοφία. Προσεγγίζοντας τη φιλοσοφία από τη γέννησή της, διαπιστώνεται ότι έρχεται σε διάλογο με τη θεολογία, εμπνεόμενη από αυτήν, ενώ παράλληλα επιδιώκει την εξυγίανση του θρησκευτικού φαινομένου από υφέρπουσες τάσεις μισαλλοδοξίας, φανατισμού και περιθωριοποίησης. Το μάθημα εξετάζει τη διαλεκτική σχέση της φιλοσοφίας και θρησκείας σε τέσσερα στάδια: την έννοια του «Θεού» στην προσωκρατική και αρχαία φιλοσοφία· την αποκρουστικότητα της έννοιας του «Θεού» στην πρωτοχριστιανική και μεσαιωνική φιλοσοφία· τη σταδιακή εγκατάλειψη της έννοιας του «Θεού» στη νεωτερική φιλοσοφία· και τη μερική επαναφορά της στη φιλοσοφία της μετανεωτερικότητας. Οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με τα ακόλουθα ερωτήματα σε κάθε εξεταζόμενη περίοδο: τι είναι «Θεός»; πόσοι «θεοί» μπορούν να υπάρχουν; υπάρχει Θεός; ποιο είναι το νόημα της θρησκείας; Η		

φιλοσοφική εξέταση των ερωτημάτων αυτών συμβάλλει καθοριστικά στην κριτική αυτοκατανόηση της θρησκευτικής εκπαίδευσης και του ρόλου που καλείται να διαδραματίσει στα πλαίσια του διαπολιτισμικού διαλόγου και του δημοκρατικού πολιτισμού.		
Β' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/ Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
	42	8
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Θρησκεία/ες στην Εκπαίδευση και Διδακτική Μεθοδολογία / Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Religion/s in Education and Teaching Methodology		
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους και προσεγγίσεις που προάγουν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στη διδασκαλία που αφορά τη/τις θρησκεία/ες. Μελετάται ο τρόπος που η εκπαιδευτική διαδικασία καλλιεργεί τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού μέσα από την ενσωμάτωση δημοκρατικών διαδικασιών στο πλαίσιο του μαθήματος (διάλογος/συζήτηση ως τεχνική διδασκαλίας, ψηφοφορίες, συμφωνία κανόνων). Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στην αξιοποίηση παιδαγωγικών μεθόδων, όπως η συνεργατική και η διαλογική μάθηση, η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα και στην εμπειρία και η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και την υπηρεσία της κοινότητας, με στόχο τα υψηλότερα επίπεδα αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών στη Θρησκευτική Εκπαίδευση. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντικό ρόλο παίζουν οι διαδικασίες της αυτό-αξιολόγησης, του αναστοχασμού και της ανατροφοδότησης για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών. Όλα τα παραπάνω θα συνδεθούν με το Πλαίσιο Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης), τη βιωματική μάθηση και τη μετασχηματιστική εκπαίδευση.</p> <p>Οι θεματικές υποενοότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μοντελοποίηση δημοκρατικών στάσεων και συμπεριφορών στην τάξη και το σχολείο. 2. Δημοκρατικές διαδικασίες στην τάξη. 3. Συνεργατική μάθηση και άμεση διδασκαλία. 4. Διαλογική μάθηση και διδακτική πρακτική. 5. Μάθηση που βασίζεται σε εργασίες, έρευνα, εμπειρία και προσφορά στην κοινότητα 6. Αξιολόγηση, Αυτό-αξιολόγηση και αποτίμηση 7. Σχεδιασμός διδασκαλίας 8. Ανατροφοδότηση 		
Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων σχετικά με τη θρησκεία και η διαχείρισή τους στην τάξη/ Teaching Controversial issues related to Religion and their management in the classroom	42	8
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσδιορίζουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά των αμφιλεγόμενων ζητημάτων, να αναγνωρίζουν τον ρόλο που αυτά διαδραματίζουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και να τα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά εντός της σχολικής τάξης. Δίνεται έμφαση σε θέματα θρησκευτικά ή σχετικά με τη θρησκεία/ες, και την πίστη στον Θεό. Επίσης μελετώνται ιδιαίτερα οι προκλήσεις με τις οποίες μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι οι εκπαιδευτικοί κατά την ενασχόλησή τους με τέτοια ζητήματα (πχ. προσωπικά βάρη/προσωπικές απόψεις, θρησκευτικές πεποιθήσεις) και τους τρόπους αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Προσεγγίζονται σύγχρονες (μαθητοκεντρικές) παιδαγωγικές τεχνικές και πρακτικές αντιμετώπισης των αμφιλεγόμενων ζητημάτων με έμφαση στη δημιουργία ενός ασφαλούς κλίματος στην τάξη, εντός της οποίας οι</p>		

<p>μαθητές/τριες θα μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα και με σεβασμό στους/στις συνομιλητές/τριές τους, όπως ορίζουν οι δημοκρατικές αρχές του διαλόγου και του πλουραλισμού.</p> <p>Επιπλέον, θα μελετηθούν οι τρόποι που η διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων συντονίζεται με την εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και την προώθηση του Δημοκρατικού Πολιτισμού.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αμφιλεγόμενα ζητήματα (έννοια και ορισμός) 2. Η αξία των αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία. 3. Προκλήσεις στην αντιμετώπιση αμφιλεγόμενων ζητημάτων (π.χ. προσωπικές απόψεις, πεποιθήσεις) 4. Προσεγγίσεις και μέθοδοι για τη διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων σχετικών με τη θρησκεία/τις θρησκείες. 5. Σχεδιασμός πρακτικών ενασχόλησης με αμφιλεγόμενα ζητήματα εντός της σχολικής τάξης. 6. Ξενάγρια διδασκαλίας αμφιλεγόμενων ζητημάτων στη Θρησκευτική Εκπαίδευση και σε άλλα μαθήματα του ΑΠΣ που σχετίζονται με τη θρησκεία. 		
<p>Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications</p>	45	11
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές αρχές της μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της διεξαγωγής της και των διαφορετικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της ποσοτικής και της ποιοτικής προσέγγισης, με έμφαση στην εκπαιδευτική και κοινωνική έρευνα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται και αναλύονται τα στάδια και τα δεοντολογικά ζητήματα της επιστημονικής έρευνας. Παρουσιάζονται η διαδικασία ορισμού και διατύπωσης του ερευνητικού προβλήματος μιας μελέτης (υποθέσεις, μεταβλητές, ερωτήματα), οι μέθοδοι δειγματοληψίας, η αναζήτηση και συγγραφή της βιβλιογραφίας και η δομή μιας μελέτης. Αναλύονται διαφορετικά ερευνητικά παραδείγματα ποσοτικής, ποιοτικής και μεικτής έρευνας (θετικιστικό, ερμηνευτικό, πείραμα και ιωνεί πείραμα, μελέτη περίπτωσης, έρευνα δράση, θεμελιωμένης θεωρίας), ερευνητικές μέθοδοι και τεχνικές συλλογής και ανάλυσης δεδομένων α) ποιοτικής έρευνας (συνέντευξη, παρατήρηση, ομάδες εστίασης, εναλλακτικές μέθοδοι, ανάλυση περιεχομένου, θεματική ανάλυση) και β) ποσοτικής έρευνας (ερωτηματολόγιο, περιγραφική και επαγωγική στατιστική). Παρουσιάζονται βασικές αρχές στατιστικής και η χρήση σύγχρονων στατιστικών εργαλείων-λογισμικών στην έρευνα, καθώς και εργαλείων-λογισμικών επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να σχεδιάζουν, να οργανώνουν μία έρευνα και να αξιοποιούν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις της έρευνας για την κατανόηση, ερμηνεία και αποτελεσματική διαχείριση της ανάπτυξης των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην εκπαίδευση.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η φύση της έρευνας/Φιλοσοφία-Παραδείγματα-Ορολογία 2. Σχεδιασμός έρευνας 3. Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι 4. Μεικτή έρευνα 5. Ανάλυση δεδομένων στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα 6. Συγγραφή και δημοσίευση αποτελεσμάτων 		
<p>Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα έξι)/ Optional Courses (1 out of 7)</p>		
<p>Σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης/Modern Pedagogies in Religious Education</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να</p>		

<p>προσδιορίζουν σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης και να τις διαχειρίζονται αποτελεσματικά στον σχεδιασμό και εφαρμογή της διδασκαλίας συσχετίζοντάς τες με τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης). Μελετώνται τεχνικές διδασκαλίας (πχ. ομαδική εργασία, οργανωμένος διάλογος, τεχνικές δράματος/θεάτρου κ.ά.), με έμφαση σε όσες προσφέρουν τις περισσότερες ευκαιρίες στους/στις μαθητές/τριες για εμπειρία, σύγκριση, ανάλυση, αναστοχασμό και δράση. Ειδικό βάρος κατέχει η έννοια της «μεγάλης ιδέας» των διδασκαλιών Θρησκευτικής Εκπαίδευσης και η αξιοποίησή της κατά τον σχεδιασμό του μαθήματος. Προσεγγίζοντας τη μάθηση στη μετασχηματιστική της διάσταση, η διδασκαλία βασίζεται σε δραστηριότητες που προάγουν τη βιωματική μάθηση και την έρευνα, ενώ βασικό κομμάτι των μαθημάτων αποτελεί ο αναστοχασμός τόσο ως βοηθητικό υλικό αξιολόγησης, όσο και ως μεταγνωστική στρατηγική αναγνώρισης και διαχείρισης της νέας γνώσης θρησκευτικού περιεχομένου.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Διδασκαλία με βάση τη βιωματική μάθηση και τη μετασχηματιστική εκπαίδευση. 2. Σχεδιασμός διδασκαλίας της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης με την αξιοποίηση του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (ΠΑΙΔΠ). 3. Άμεση διδασκαλία, ομαδική εργασία, διάλογος, έντεχνος συλλογισμός, δράμα/θέατρο 4. Επίλυση προβλημάτων, παιχνίδι/δράση, εργασίες 5. «Μεγάλη ιδέα» του μαθήματος 6. Αναστοχασμός 7. Αξιολόγηση 8. Μάθηση μέσω σχεδιασμού 		
<p>Χριστιανισμός και Διάλογος για τις ανθρώπινες ελευθερίες και τη θρησκευτική ετερότητα/ Christianity and Dialogue on Human Freedom and Religious Diversity</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να εντρυφήσουν στις σχέσεις μεταξύ των Εκκλησιών και των Ομολογιών και τους μεταξύ τους διαλόγους με σκοπό την προάσπιση των ανθρωπίνων ελευθεριών, του σεβασμού των θρησκευτικών ετεροτήτων και της ελευθερίας της έκφρασης των θρησκευτικών πεποιθήσεων. Αφετηρία και βάση των διαλόγων αυτών είναι η κοινή πίστη στον Τριαδικό Θεό και το Ευαγγέλιο Μελετώνται επίσης οι επίσημοι διάλογοι Εκκλησιών, εκκλησιαστικών, αλλά και διεκκλησιαστικών οργανισμών με πολιτειακούς θεσμικούς φορείς με στόχο τη συνεργασία για τη διαμόρφωση στους πολίτες δημοκρατικής συνείδησης, κουλτούρας σεβασμού και συνεργασίας. Επικεντρώνονται, επίσης, στη σημασία της διαπαιδαγώγησης για την προώθηση όλων των παραπάνω σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης και σε κάθε ηλικία και αναγνωρίζουν μέσα από το μάθημα ότι οι Εκκλησίες δύνανται να έχουν καθοριστικό ρόλο στην εκπαίδευση για τη διαμόρφωση δημοκρατικής συνείδησης, τον σεβασμό των ανθρωπίνων ελευθεριών, των θρησκευτικών πεποιθήσεων, των παραδόσεων και του τρόπου έκφρασης της πίστης. Επίσης, αναδεικνύεται πώς δύνανται να διαμορφώνουν και να ενισχύουν τους διαθρησκευτικούς διαλόγους, δηλ. τους διαλόγους με άλλες θρησκείες και τους πιστούς τους σε τοπικό και σε παγκόσμιο επίπεδο.</p>		
<p>Θρησκείες και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης/ Religions and Sustainable Development Goals</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να διερευνήσουν τη σχέση των θρησκειών με την Ατζέντα των δεκαεπτά Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, που από το 2015 έχει υιοθετήσει ο ΟΗΕ. Αναλύονται οι 169 Επιμέρους Στόχοι, που έχουν σκοπό να ενισχύσουν τις δράσεις σε τομείς κρίσιμης σημασίας για την ανθρωπότητα και τον πλανήτη, όπως το να εξαλειφθεί</p>		

<p>η φτώχεια και η πείνα από παντού, να καταπολεμηθούν οι ανισότητες εντός και μεταξύ των χωρών, να οικοδομηθούν ειρηνικές, δίκαιες και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες, να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προωθείται η ισότητα των φύλων και η ενδυνάμωση του ρόλου των γυναικών και των κοριτσιών, όπως και η διασφάλιση της διαρκούς προστασίας του πλανήτη και των φυσικών του πόρων. Οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν τις τρεις διαστάσεις της Βιώσιμης Ανάπτυξης (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική), οι οποίες έχουν ως τελικό σκοπό τον εσωτερικό μετασχηματισμό των πολιτών ώστε να πραγματοποιηθούν οι πολύ μεγάλες θεμελιώδεις αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξή τους. Παράλληλα αναγνωρίζουν, όπως κάνουν ο ΟΗΕ και η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα-ότι οι θρησκείες γενικότερα, ως αποθετήρια ισχυρών πολιτιστικών και ηθικών αξιών (όπως η ευλάβεια, ο σεβασμός, η αυτοσυγκράτηση, η αναδιανομή, η υπευθυνότητα και η ανανέωση), αποτελούν βασικούς διαμορφωτές των απόψεων και των αξιών των ανθρώπων κι έτσι μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην κινητοποίηση των πιστών προς την κατεύθυνση της επίτευξης των δεκαεπτά Στόχων, προβάλλοντας την προσωπική ανάληψη ευθυνών, την ηθική μεταμόρφωση και την αλλαγή στάσης τους γύρω από την κατανάλωση αγαθών. Επιπλέον στο πλαίσιο του μαθήματος συσχετίζονται οι στόχοι με το Πλαίσιο Αναφοράς των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και διερευνώνται παραδείγματα από τη διδασκαλία και τις λατρευτικές πρακτικές των κυριότερων θρησκειών (Χριστιανισμό, Ισλάμ, Ιουδαϊσμό, Ινδουισμό και Βουδισμό) που καλλιεργούν τις αξίες της Βιώσιμης Ανάπτυξης και ενισχύουν τις προσπάθειες για τον μετασχηματισμό του τρόπου ζωής στην κατεύθυνση των δεκαεπτά Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Τέλος θα μελετηθεί η χρήση των θρησκευτικών αξιών-πρακτικών στη δημιουργία σχεδίων εργασίας και σχεδίων μαθημάτων στην κατεύθυνση της Εκπαίδευσης για τη βιώσιμη Ανάπτυξη.</p>		
<p>Βιοηθικά ζητήματα σε θρησκευτικό πλαίσιο/Bioethical Issues in Religious Context</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι α) η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στην κατανόηση του τι σημαίνει η έννοια της ηθικής για τον σύγχρονο κόσμο (μέσα από την παρουσίαση παλαιών και σύγχρονων θεωριών), β) η διερεύνηση της οργανικής σχέσης της ηθικής με το φαινόμενο της θρησκείας (ταύτιση, αλληλοπεριχώρηση ή διαφοροποίηση;), γ) η ανάλυση των ανθρωπολογικών ακολουθιών της συνάντησης του θρησκευόντος ή μη θρησκευόντος υποκειμένου με ηθικά διλήμματα (όπως ενοχή, ανάγκη για καταλλαγή, συγχώρηση και λύτρωση κ.λπ.) και δ) η διαπίστωση εκ μέρους των φοιτητών/τριών του πώς το θρησκευτικό γεγονός, αυτόνομα σε σχέση με την κοσμική ηθική, διαμορφώνει ποικιλία βιοηθικών προσεγγίσεων. Μετά το θεωρητικό πλαίσιο η μελέτη της σχέσης θρησκείας και βιοηθικής εξειδικεύεται στην παρουσίαση θεμάτων που αποτελούν θέματα μείζονος ενδιαφέροντος τόσο για την εν γένει σχολική εκπαίδευση (αφορά υποψηφίους ιατρικών και βιοτεχνολογικών κατευθύνσεων) αλλά και ειδικότερα τη θρησκευτική σχολική εκπαίδευση, όπως α) Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, β) Βλαστοκύτταρα, γ) Μεταμοσχεύσεις, δ) Κλινικές δοκιμές, ε) CrispR/Cas9 και στ) Ευθανασία. Τέλος δίνεται χώρος στην παρουσίαση της Διορθόδοξης και Διαχριστιανικής προσέγγισης των βιοηθικών ζητημάτων.</p>		
<p>Ισλαμική Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Islamic Education and Democratic Culture</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να βελτιώσουν την κατανόησή τους για το Ισλάμ και τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μουσουλμάνων παιδιών και νέων που βρίσκονται υπό τη φροντίδα τους. Μελετάται η σύγχρονη θεωρία και πράξη της Ισλαμικής Εκπαίδευσης και οι διαφορετικές αντιλήψεις για την εκπαίδευση και την παιδαγωγική πρακτική σε ιστορικές και σύγχρονες μουσουλμανικές κοινωνίες. Δίνεται έμφαση στη</p>		

<p>σημασία της σύγχρονης εκπαιδευτικής έρευνας στην Ισλαμική Εκπαίδευση και την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών. Προσεγγίζεται, ειδικά, η εφαρμογή του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην Ισλαμική Εκπαίδευση στον σύγχρονο μουσουλμανικό κόσμο και στις μουσουλμανικές κοινότητες στη Δύση. Επιπλέον, συζητώνται οι εκπαιδευτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μουσουλμανικές κοινότητες στη Δυτική Διασπορά, αλλά και γενικά στην παγκόσμια κοινότητα, με ιδιαίτερη αναφορά στη διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών της μουσουλμανικής νεολαίας.</p>		
<p>Σύγχρονα Θρησκευτικά Κινήματα, κοσμοθεωρίες και μη θρησκευτικές πεποιθήσεις στη Θρησκευτική Εκπαίδευση/ Modern Religious Movements, worldviews and non-religious convictions</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να διαχειρίζονται μεθόδους ώστε να αναλύουν σύγχρονα θρησκευτικά κινήματα, κοσμοθεωρίες και μη θρησκευτικές πεποιθήσεις, στη διδασκαλία τους στη Θρησκευτική Εκπαίδευση ανεξάρτητα από τα θρησκευτικά τους πιστεύω. Προσεγγίζονται κριτικά τα ζητήματα ορισμών και ορολογίας που σχετίζονται με το θρησκευτικό φαινόμενο, τις θρησκείες, τα σύγχρονα θρησκευτικά κινήματα, κοσμοθεωρίες, οι μη θρησκευτικές πεποιθήσεις, η πνευματικότητα, τα υπαρξιακά ερωτήματα - προσανατολισμός - φιλοσοφία - ερμηνεία ζωής, οι οργανωμένες ή προσωπικές κοσμοθεωρίες. Δίνεται έμφαση στη διδασκαλία των σύγχρονων θρησκευτικών κινήματων, κοσμοθεωριών και μη θρησκευτικών πεποιθήσεων, αλλά και της πνευματικότητας, με βάση τις δημοκρατικές αξίες και τις ικανότητες δημοκρατικού πολιτισμού. Διερευνάται η μεθοδολογία που μπορεί να στοχεύει στην συγκρότηση πλήρους, συνεκτικής και προσωπικής κοσμοθεωρίας στο σχολείο και η δημιουργία ασφαλούς μαθησιακού περιβάλλοντος, όπου θα μπορούν να εκφράζουν και να διαπραγματεύονται διαφορετικές απόψεις, χωρίς τον κίνδυνο επιπτώσεων για αυτές και να καλλιεργούνται οι ικανότητες επικοινωνίας και διαλόγου ως τρόπου συμβίωσης και ανάπτυξης της ανεκτικότητας, της αλληλοκατανόησης και της εμπιστοσύνης, αλλά και στάσεων διαλόγου και επικοινωνίας.</p>		
<p>Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να προσεγγίσουν τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στην εκπαίδευση με σκοπό να οικοδομήσουμε, να εξοπλίσουμε και να διατηρήσουμε μία κοινωνία πολιτών, που με οδηγό την ισότητα, τη συμπερίληψη και τα δικαιώματα θα προάγει τη δημοκρατία. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη γίνεται κοινός τόπος στην εκπαίδευση παρουσιάζονται δύο δυνατότητες: είτε να διευκολύνει την ικανότητά μας να πετύχουμε τον παραπάνω σκοπό και τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, είτε αντίθετα να μειώσει ή ακόμα και να βλάψει αυτήν την ικανότητα.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα στοχαστούμε σχετικά με τις διάφορες χρήσεις, εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης και τις επιπτώσεις της, προκειμένου να χρησιμοποιήσουμε επιτυχώς τη δύναμή της, χωρίς να διακυβεύσουμε οντολογικά την ανθρωπότητα. Θα εξετάσουμε το πώς –μέσω πρακτικής, πολιτικής και έρευνας– μπορούμε να αξιοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη, για να βελτιώσουμε την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία. Θα τεθούν ζητήματα ισότητας, αυθεντικής μάθησης των πολιτών και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί επηρεάζονται από και επηρεάζουν την τεχνητή νοημοσύνη. Θα εκτεθούν πρακτικές και δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης με βάση τις οπτικές της α) Ηθικής, αφού η μετασχηματιστική δύναμη της τεχνητής νοημοσύνης απαιτεί σχετικό γραμματισμό και εκπαίδευση όλων, ενημέρωση και ελεύθερη πρόσβαση, β) Αλλαγής των μαθησιακών περιβαλλόντων που να συντονίζονται με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, γ) Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό, επειδή η Τεχνητή Νοημοσύνη απαιτεί ανθρώπους με δεξιότητες</p>		

επεξεργασίας, ανάλυσης, αξιολόγησης και διερεύνησης των πληροφοριών μέσω βαθιάς έρευνας, που να διέπονται από δημοκρατικές αξίες, δ) Ικανότητας συνύπαρξης, επειδή στην εποχή της οθόνης απαιτείται η προσφορά ευκαιριών για συλλογική εργασία, ενδυνάμωση σχέσεων και εμπάθυνας της συνύπαρξης στην κοινότητα, ε) Σχέσης με τα ΜΜΕ: επειδή τα άτομα στη σύγχρονη κοινωνία δεν είναι απλώς παθητικοί καταναλωτές πληροφοριών, αλλά ενεργοί καταναλωτές και παραγωγοί περιεχομένου, διαφόρων πληροφοριών, παραπληροφόρησης και τρόπων μέσω ενημέρωσης, η εκπαίδευση χρειάζεται να προετοιμάσει τους/τις μαθητές/τριες σε βασικές δεξιότητες για τα μέσα ενημέρωσης και τον ψηφιακό γραμματισμό, στ) Αξιολόγησης, επειδή απαιτείται αξιολόγηση της εγκυρότητας των παραγόμενων κειμένων, απόψεων και θέσεων των μηχανών αναζήτησης και εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης, ζ) Διεπιστημονικής συνεργασίας, καθώς οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν πολλές κοινές επιπτώσεις σε όλους τους κλάδους της Εκπαίδευσης (π.χ. η ανάγκη για χρήση ΤΠΕ, η μείωση της ανθρώπινης συνεισφοράς στα αποτελέσματα της τεχνητής νοημοσύνης, τεχνογνωσία) και απαιτείται συνεργασία για να ενισχυθεί η διεπιστημονική μάθηση, που προάγει τη δημοκρατία. Ο διαρκής αναστοχασμός και η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα αποτελούν βασικές συνιστώσες για την ορθολογική αξιοποίηση της Τεχνητής νοημοσύνης σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον		
Σύνολο/Total		30

Ειδίκευση/Specialization: Γλώσσα, Ιστορία και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ Language, History, and Literature in Education and Competences for Democratic Culture		
Α' Εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά / Mandatory courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education	39	8
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τις διαδικασίες της διαμόρφωσης των ταυτοτήτων (προσωπικές/κοινωνικές/πολιτισμικές κ.ά.) και της αναγνώρισης των πολλαπλών ταυτοτήτων στο πλαίσιο του σχολείου (τυπική εκπαίδευση) αλλά και ευρύτερα (μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση). Προσεγγίζοντας σύγχρονες θεωρίες για την ταυτότητα αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει το σχολικό περιβάλλον και οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις που αναπτύσσονται σε αυτό, καθώς και τα μοντέλα προσέγγισης και διαχείρισης των πολιτισμών, της πολυπολιτισμικότητας, του πλουραλισμού, της πολυμορφίας και της ετερότητας. Επιπλέον, στη διάρκεια του μαθήματος μελετάται διεξοδικά η διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης σε θεωρητικό επίπεδο και στις εφαρμογές της. Μελετάται και συγκριτικά με βάση άλλα μοντέλα εκπαίδευσης και έμφαση στη διαμόρφωση της ταυτότητας σε δημοκρατικό πλαίσιο. Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι: 1. Ταυτότητα 2. Αποδιδόμενη θέση 3. Επιτυχανόμενη θέση 4. Πολιτισμός 5. Πολιτισμική πολυμορφία/διαφορετικότητα 6. Διαπολιτισμική εκπαίδευση 7. Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση		
Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach	39	8

<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσεγγίσουν αναλυτικά τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης και να αναγνωρίζουν την εφαρμογή τους στη Συνολική Σχολική Προσέγγιση (Whole School Approach). Στο μάθημα αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι ιδιότητας του πολίτη (προσωπικά υπεύθυνος, συμμετοχικός και προσανατολισμένος στη δικαιοσύνη πολίτης) και οι παιδαγωγικές μέθοδοι που μπορούν να αξιοποιηθούν εντός της σχολικής τάξης και της σχολικής κοινότητας για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.</p> <p>Αναλύεται η θεωρία και η εφαρμογή της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης και ο τρόπος αξιολόγησης του βαθμού ανάπτυξης του Δημοκρατικού Πολιτισμού και της Συμπερίληψης σε μία σχολική κοινότητα. Μέσα από το πρίσμα της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης, δίνεται έμφαση στη θεωρία συμμετοχής των νέων στο σχολείο (σκάλα συμμετοχής του Hart) και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις που ευνοούν τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών.</p> <p>Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ιδιότητα του Πολίτη και εκπαίδευση για την ιδιότητα του πολίτη 2. Αίσθηση καθήκοντος πολίτη 3. Διαφορετικές μορφές ιδιότητας του πολίτη 4. Δημοκρατία και Κράτος Δικαίου-Σύνταγμα 5. Αυταρχισμός, Πατριωτισμός και Νατιβισμός 6. Βαθμοί και τρόποι δημοκρατικής συμμετοχής μαθητών/τριών στο σχολείο 7. Σκάλα συμμετοχής των μαθητών/τριών 8. Παιδαγωγικές στρατηγικές για την προώθηση της πολιτικής συμμετοχής 9. Συνολική Σχολική Προσέγγιση 10. Αξιολόγηση της σχολικής κοινότητας με κριτήρια τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και τη Συμπερίληψη 		
<p>Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη- Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education</p>	42	9
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και φοιτητές να προσδιορίζουν και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την προέλευση, την ιστορία και τη φιλοσοφία πίσω από αυτά (συμπεριλαμβανομένων των Δικαιωμάτων των Παιδιών), ώστε να μπορούν να τα διδάσκουν εντός της σχολικής τάξης, να τα εφαρμόζουν στη διδακτική τους πρακτική και να τα προωθούν στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπική εκπαίδευσης. Δίνεται έμφαση στις αρχές που διέπουν την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όπως ορίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (εκπαίδευση πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, εκπαίδευση μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα) και στις πολλαπλές διεπαφές της με την Εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.</p> <p>Επιπλέον, μελετώνται οι παιδαγωγικές μέθοδοι που προωθούν τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πράξη (μαθητοκεντρικές και διαδραστικές παιδαγωγικές) εντός της σχολικής τάξης, αλλά και οι τρόποι ενσωμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις πτυχές της σχολικής κοινότητας για τη δημιουργία σχολείων και ομάδων φιλικών στα ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανθρώπινα δικαιώματα 2. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια 3. Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα 4. Τα δικαιώματα των παιδιών 5. Δικαίωμα στην εκπαίδευση 6. Εκπαίδευση ως ανθρώπινο δικαίωμα 7. Δικαιώματα και ευθύνες των πολιτών σε μια δημοκρατική κοινωνία 8. Κριτική παιδαγωγική και Τυπική Εκπαίδευση 		

9. Προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση 10. Σχολεία φιλικά στα Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος/ Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning	13	2
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να σχεδιάζουν σχέδια εργασίας και σχέδια διδασκαλίας στο πλαίσιο των μαθημάτων Ιστορίας, Λογοτεχνίας και Γλώσσας, χρησιμοποιώντας τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης). Στο εργαστηριακό μάθημα αναλύονται τα διακριτά βήματα που οδηγούν στη σύνθεση ενός αποτελεσματικού Σχεδίου Διδασκαλίας, οι φοιτητές/τριες εξασκούνται στον σχεδιασμό διδασκαλίας και μελετώνται ενδεικτικά σχεδιαγράμματα για διδασκαλίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον καθορισμό κατάλληλων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες και στην αντιστοίχισή τους με τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τους Περιγραφικούς τους Δείκτες. Το μάθημα ολοκληρώνεται με σχεδιασμό από τον φοιτητή/την φοιτήτρια μιας διδασκαλίας. Παράλληλα, ο σχεδιασμός πλαισιώνεται θεωρητικά με την αναφορά στις διαδικασίες γνώσης, τις παιδαγωγικές μεθόδους και τεχνικές που καθιστούν υλοποιήσιμα τα σχέδια διδασκαλίας. Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: 1. Σχέδια Εργασίας 2. Σχέδια Μαθήματος 3. Περιγραφικοί Δείκτες και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού 4. Καθορισμός προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων 5. Σχεδιασμός κατάλληλων δραστηριοτήτων για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων 6. Αποτίμηση και αξιολόγηση 7. Ανάπτυξη σχεδίων εργασίας και σχεδίων μαθήματος Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας με έμφαση στη Δημοκρατική Ιδιότητα το Πολίτη, την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.		
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα έξι)/ Optional Courses (1 out of 6)		
Γλώσσα, Κοινωνία και Ταυτότητα (Φιλολογία)/ Language, Society and Identity	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να προσεγγίσουν τα σημαντικότερα κοινωνιογλωσσικά ζητήματα που αφορούν στην κατασκευή των ταυτοτήτων μέσα σε ένα δημοκρατικό (ή και μη) περιβάλλον. Προσεγγίζονται θέματα κοινωνιογλωσσικής ανισότητας και προκαταλήψεων ιδιαίτερα στον χώρο της εκπαίδευσης, τυπικής, μη τυπικής και άτυπης. Επιπλέον, αναλύεται το φαινόμενο του γλωσσικού σεξισμού, συνδέεται με ζητήματα φύλου και κατασκευής έμφυλων ταυτοτήτων. Έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση γλωσσικής πολιτικής και ιδεολογίας στις δημοκρατικές κοινωνίες στον Δυτικό κόσμο.		
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Δράμα/Θέατρο στην Εκπαίδευση/ Intercultural Education and Drama/Theatre in Education	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους της Θεατρικής Εκπαίδευσης και να τις εφαρμόζουν τόσο στη διδασκαλία της Θεατρικής Αγωγής ως αυτόνομου μαθήματος, όσο και στη διδασκαλία άλλων μαθημάτων προκειμένου να προάγουν τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Μελετάται ο τρόπος που οι θεατρικές συμβάσεις, όπως το παιχνίδι ρόλων, η δραματοποίηση, η αφήγηση από διαφορετικές οπτικές, η παράσταση, το debate και άλλες τεχνικές μπορούν να προωθήσουν τον διαπολιτισμικό διάλογο και την πολυπρισματικότητα σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, από την προσχολική ηλικία ως την εφηβεία. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στη σύνδεση των θεατρικών παιδαγωγικών		

<p>προσεγγίσεων με τις Ψηφιακές Τεχνολογίες, στη διαδραστική εμπειρία του θεάτρου και τη συμμετοχή του κοινού (μαθητών/τριών) στο θεατρικό παιχνίδι ως τρόπου οικοδόμησης ενεργών, δημοκρατικών πολιτών.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θέατρο και δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη 2. Θέατρο και διαπολιτισμική Εκπαίδευση 3. Θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδια ρόλων, αφήγηση από διαφορετικές οπτικές γωνίες 4. Δραματοποίηση 5. Οι ρόλοι των μαθητών/τριών 6. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού (πχ. εκπαιδευτικός που κάνει πως δεν ξέρει τίποτα, που δεν απαντά σε ερωτήσεις, ο δικηγόρος του διαβόλου κ.α.) 7. Θέατρο και διαθεματικές δραστηριότητες 8. Θεατρικές συμβάσεις και Ανθρωπιστικές Επιστήμες 9. Θεατρικές συμβάσεις και Ψηφιακές Τεχνολογίες 10. Διαδραστικές μέθοδοι και συμμετοχή του κοινού 		
<p>Ταυτότητα, Έθνος και Κόσμος στη σχολική εκπαίδευση / Identity, Nation and the World in school Education</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να προσεγγίσουν τη σχέση ταυτότητας, έθνους και εκπαίδευσης σε μία παγκόσμια κοινότητα όπως είναι ο κόσμος σήμερα. Το μάθημα επικεντρώνεται στη διδασκαλία της εθνικής ιστορίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τη δημοκρατία, την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία αποκτά ιδιαίτερη σημασία και είναι πρωτίστως παιδαγωγικό ζήτημα. Με σκοπό τη γνώση και την κριτική κατανόηση του κόσμου η ιστορία μελετάται ως όχημα ανάπτυξης της κατανόησης και του σεβασμού του άλλου, ενώ η αναγνώριση της διαφορετικής οπτικής αντιμετωπίζεται ως προοπτική που δεν μειώνει την αξία της ιστορίας του κάθε έθνους. Η επεξεργασία αυτή γίνεται με σημείο αναφοράς τόσο τα ΑΠΣ όσο και τα σχολικά εγχειρίδια, τα οποία συχνά εμπεριέχουν αφορμές για στοχασμό και γόνιμο προβληματισμό, που όμως μένουν αναξιοποίητες λόγω ελλιπούς κατάρτισης και εμπειρίας επάνω σε ζητήματα έθνους, ταυτότητας και πολυπολιτισμικότητας. Παράλληλα, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές καλούνται να εκπονήσουν και δικές τους πρωτότυπες δραστηριότητες, εργασίες, καθώς και εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με τις έννοιες της ταυτότητας, του έθνους και του κόσμου, ως μέρος ενός ευρύτερου διδακτικού σχεδιασμού. Ζητούμενο είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες, καθώς και στάσεις ώστε αποτελεσματικά και με σεβασμό να εντάξουν στην εκπαιδευτική διεργασία μαθήτριες και μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.</p>		
<p>Σχεδιασμός αναλυτικών προγραμμάτων για μια «ανοιχτή» εκπαίδευση/ Curriculum design for an "open" education</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Ο σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να εντρυφήσουν στις εννοιολογικές κατηγορίες με τις οποίες αναλύεται και ερμηνεύεται κριτικά το αναλυτικό πρόγραμμα, στον σχεδιασμό, οργάνωση και ανάπτυξη του αναλυτικού προγράμματος από τους εκπαιδευτικούς και στις εκπαιδευτικές (παιδαγωγικές), κοινωνικές και οικονομικές ρυθμίσεις κατά την ανάπτυξη των αναλυτικών προγραμμάτων.</p> <p>Στο μάθημα οι φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να κατασκευάσουν μια ολοκληρωμένη διδακτική ενότητα, με βάση τις θεωρητικές αρχές σχεδιασμού των αναλυτικών προγραμμάτων (διεπιστημονική προσέγγιση), με έμφαση τη χρήση νέων τεχνολογικών ιστού καθώς και εστίαση σε ζητήματα που αφορούν σε διαστάσεις προβλημάτων της σύγχρονης ζωής των νέων (bullying, cyber-bullying, σεξουαλική αγωγή και ηθική στις σχέσεις, δημοκρατία και δημοκρατικός τρόπος ζωής, συμπεριληπτικότητα κτλ).</p>		

Το μάθημα αναφέρεται στη δημοκρατική, μη-αποκλειστική εκπαίδευση. Αναφέρεται, ουσιαστικά, σε αυτό που προσδιορίζεται ως curriculum as praxis και στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε οι εκπαιδευτικοί και μελλοντικοί να είναι ικανοί για την ανάπτυξη προγραμμάτων (εκ των «κάτω» - bottom up) που να αντιστοιχούν στις ειδικές συνθήκες της τάξης τους.		
Τεχνικές διδασκαλίας και αξιολόγηση σε δημοκρατικό πλαίσιο/ Teaching methods and assessment in a democratic framework	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν μορφές και είδη αξιολόγησης (επαγωγική, αθροιστική, διαμορφωτική, παραγωγική) και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στα μαθήματά τους, για να προάγουν τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού. Θα μελετηθούν τεχνικές αξιολόγησης, όπως η αξιολόγηση μέσω ατομικού φακέλου (portfolio) και οι αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης (εγκυρότητα, αξιοπιστία, αμεροληψία, διαφάνεια, πρακτικότητα και σεβασμός). Με βάση τις σύγχρονες προσεγγίσεις περί αξιολόγησης σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν στο μάθημα οι διαδικασίες της αυτό-αξιολόγησης, του αναστοχασμού και της ανατροφοδότησης για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών, ιδιαίτερα για την αποτίμηση της επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων που σχετίζονται με τις Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού του Πλαισίου Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης). Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: 1. Αξιολόγηση 2. Αποτίμηση 3. Επαγωγική, αθροιστική, διαμορφωτική, παραγωγική αξιολόγηση 4. Δημοκρατικές αρχές αξιολόγησης (εγκυρότητα, αξιοπιστία, αμεροληψία, διαφάνεια, πρακτικότητα και σεβασμός) 5. Αυτό-αξιολόγηση 6. Ανατροφοδότηση 7. Αναστοχασμός 8. Περιγραφικοί Δείκτες Π.Α.Ι.Δ.Π. στην αξιολόγηση		
Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αρχικά να προσεγγίσουν την Ιουδαϊκή θρησκεία (βασικά πιστεύω, θρησκευτικοί χώροι, προσευχή και εορτές, η εβραϊκή πολιτιστική παράδοση). Εν συνέχεια να γνωρίσουν και να κατανοήσουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας των εβραίων της διασποράς μέχρι την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ το 1948. Το μάθημα βασικά επικεντρώνεται στην παρουσίαση του ζητήματος του Ολοκαυτώματος των Εβραίων, αλλά και των άλλων θυμάτων (Ρομά, εθνικών μειονοτήτων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, ομοφυλοφίλων) από το ναζιστικό καθεστώς και στοχεύει στην ευαισθητοποίησή των φοιτητών/τριών σχετικά με τους κινδύνους του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Παράλληλα στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται σύνδεση του Ολοκαυτώματος με το σήμερα και άλλες γενοκτονίες του 20 ^{ου} αιώνα, αλλά και συσχέτιση με το Πλαίσιο Αναφοράς των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Ακολούθως αναλύονται οι Παιδαγωγικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας του Ολοκαυτώματος (όπως η διαχείριση της τραυματικής μνήμης με αποφυγή της υπερ-έκθεσης στη βία και τη φρίκη, η επιλογή πηγών με κριτήρια πολυτροπικότητας και πολυπρισματικότητας, ώστε να υπάρχουν πλουραλιστικοί τρόποι επικοινωνίας με το παρελθόν, ο ιστορικός αναστοχασμός: αν θα μπορούσε να αποφευχθεί το Ολοκαύτωμα και πώς, κ.ά.). Τέλος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να σχεδιάσουν σχέδια εργασίας ή/και σχέδια μαθημάτων για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος στο πλαίσιο των μαθημάτων ειδικεύσεώς τους.		
Σύνολο/Total		30
Β' εξάμηνο/Semester		
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Διδακτική Μεθοδολογία	42	8

της Γλώσσας και Λογοτεχνίας/ Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Teaching Language and Literature		
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους και προσεγγίσεις που προάγουν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στη διδασκαλία σε μαθήματα Γλώσσας και Λογοτεχνίας. Θα μελετηθεί ο τρόπος που η εκπαιδευτική διαδικασία καλλιεργεί τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού μέσα από την ενσωμάτωση δημοκρατικών διαδικασιών στο πλαίσιο του μαθήματος (διάλογος/συζήτηση ως τεχνική διδασκαλίας, ψηφοφορίες, συμφωνία κανόνων). Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στην αξιοποίηση βιωματικών παιδαγωγικών μεθόδων, όπως η συνεργατική και η διαλογική μάθηση, η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα και η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και την υπηρεσία της κοινότητας, με στόχο τα υψηλότερα επίπεδα αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών στα μαθήματα Ιστορίας και Γλώσσας. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντικό ρόλο παίζουν οι διαδικασίες της αυτό-αξιολόγησης, του αναστοχασμού και της ανατροφοδότησης για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών. Όλα τα παραπάνω θα συνδεθούν με το Πλαίσιο Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης), τη βιωματική μάθηση και τη μετασχηματιστική εκπαίδευση.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μοντελοποίηση δημοκρατικών στάσεων και συμπεριφορών στην τάξη και το σχολείο. 2. Δημοκρατικές διαδικασίες στην τάξη. 3. Συνεργατική μάθηση και άμεση διδασκαλία. 4. Διαλογική μάθηση και διδακτική πρακτική. 5. Μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και προσφορά στην κοινότητα 6. Αξιολόγηση, Αυτό-αξιολόγηση και αποτίμηση 7. Σχεδιασμός διδασκαλίας 8. Ανατροφοδότηση 		
Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην Ιστορία, Λογοτεχνία και η διαχείρισή τους στην τάξη/ Teaching Controversial issues in History and Literature lessons and their management in the classroom	42	8
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσδιορίζουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά των αμφιλεγόμενων ζητημάτων, να αναγνωρίζουν τον ρόλο που αυτά διαδραματίζουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και να τα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά εντός της σχολικής τάξης στο πλαίσιο των μαθημάτων της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας. Θα δοθεί έμφαση στις προκλήσεις με τις οποίες μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι οι εκπαιδευτικοί κατά την ενασχόλησή τους με τέτοια ζητήματα (π.χ. προσωπικά βάρη, πεποιθήσεις) και τους τρόπους αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Θα προσεγγιστούν σύγχρονες (μαθητοκεντρικές) παιδαγωγικές τεχνικές και πρακτικές αντιμετώπισης των αμφιλεγόμενων ζητημάτων με έμφαση στη δημιουργία ενός ασφαλούς κλίματος στην τάξη, εντός της οποίας οι μαθητές/τριες θα μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα και με σεβασμό στους/στις συνομιλητές/τριές τους, όπως ορίζουν οι δημοκρατικές αρχές του διαλόγου και του πλουραλισμού.</p> <p>Επιπλέον, θα μελετηθούν οι τρόποι που η διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων συντονίζεται με την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και την προώθηση του Δημοκρατικού Πολιτισμού μέσω της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αμφιλεγόμενα ζητήματα (έννοια και ορισμός) 2. Η αξία των αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία. 3. Προκλήσεις στην αντιμετώπιση αμφιλεγόμενων ζητημάτων (π.χ. προσωπικά βάρη) 4. Προσεγγίσεις και μέθοδοι διδασκαλίας αμφιλεγόμενων ζητημάτων. 		

5. Σχεδιασμός πρακτικών ενασχόλησης με αμφιλεγόμενα ζητήματα εντός της σχολικής τάξης. 6. Σενάρια διδασκαλίας αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην Ιστορία και τη Λογοτεχνία		
Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications	45	11
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές αρχές της μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της διεξαγωγής της και των διαφορετικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της ποσοτικής και της ποιοτικής προσέγγισης, με έμφαση στην εκπαιδευτική και κοινωνική έρευνα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται και αναλύονται τα στάδια και τα δεοντολογικά ζητήματα της επιστημονικής έρευνας. Παρουσιάζονται η διαδικασία ορισμού και διατύπωσης του ερευνητικού προβλήματος μιας μελέτης (υποθέσεις, μεταβλητές, ερωτήματα), οι μέθοδοι δειγματοληψίας, η αναζήτηση και συγγραφή της βιβλιογραφίας και η δομή μιας μελέτης. Αναλύονται διαφορετικά ερευνητικά παραδείγματα ποσοτικής, ποιοτικής και μεικτής έρευνας (θετικιστικό, ερμηνευτικό, πείραμα και οιωνεί πείραμα, μελέτη περίπτωσης, έρευνα δράσης, θεμελιωμένης θεωρίας), ερευνητικές μέθοδοι και τεχνικές συλλογής και ανάλυσης δεδομένων α) ποιοτικής έρευνας (συνέντευξη, παρατήρηση, ομάδες εστίασης, εναλλακτικές μέθοδοι, ανάλυση περιεχομένου, θεματική ανάλυση) και β) ποσοτικής έρευνας (ερωτηματολόγιο, περιγραφική και επαγωγική στατιστική). Παρουσιάζονται βασικές αρχές στατιστικής και η χρήση σύγχρονων στατιστικών εργαλείων-λογισμικών στην έρευνα, καθώς και εργαλείων-λογισμικών επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να σχεδιάζουν, να οργανώνουν μία έρευνα και να αξιοποιούν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις της έρευνας για την κατανόηση, ερμηνεία και αποτελεσματική διαχείριση της ανάπτυξης των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην εκπαίδευση. Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: 1. Η φύση της έρευνας/Φιλοσοφία-Παραδείγματα-Ορολογία 2. Σχεδιασμός έρευνας 3. Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι 4. Μεικτή έρευνα 5. Ανάλυση δεδομένων στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα 6. Συγγραφή και δημοσίευση αποτελεσμάτων		
Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα έξι)/ Optional Courses (1 out of 7)		
Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους στον δημοκρατικό πολιτισμό/ Hate speech and hate crimes in Democratic Culture	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να μελετήσουν τα κυριότερα θέματα που άπτονται της ρητορικής μίσους (hate speech) ως γλωσσικού και νομικού φαινομένου και τη σύνδεσή της με τα εγκλήματα μίσους (hate crimes) σε περιβάλλοντα δημοκρατικού πολιτισμού, όπως η ευρωπαϊκή κοινότητα. Περιλαμβάνεται η εξέταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που απειλούνται από τη ρητορική μίσους και παρουσιάζονται συγκεκριμένες μέθοδοι πρόληψης και αναγνώρισης του φαινομένου στο πλαίσιο της δημοκρατικής ανάπτυξης των κοινωνιών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους τρόπους γλωσσικής πραγμάτωσης της ρητορικής μίσους στο σύγχρονο περιβάλλον, όπως για παράδειγμα στο διαδίκτυο, ενώ αναδεικνύεται η σχέση της με εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας –λ.χ. γενοκτονίες, Ολοκαύτωμα, εγκλήματα πολέμου– αλλά και με τη δύναμη τέλεση μελλοντικών αδικημάτων κατά ατόμων ή ομάδων με βάση συγκεκριμένα κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά.		
Λογοτεχνία και Ιστορία στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/ Literature and History in Education and Democratic Culture	26	3

<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και αναλυτικά τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό, και να ενσωματώνουν παιδαγωγικές πρακτικές που τον προωθούν μέσω της διδασκαλίας των μαθημάτων της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας. Μελετώνται οι παιδαγωγικές μέθοδοι, κυρίως μαθητοκεντρικές και βιωματικές, οι οποίες προωθούν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό μέσα από τον ίδιο τον τρόπο διδασκαλίας μέσω του διαλόγου, ψηφοφοριών για τη δημοκρατική επιλογή κειμένων προς διδασκαλία με τη σύμφωνη γνώμη των μαθητών/τριών, δημιουργία syllabus στην κοινότητα, ομαδοσυνεργατικές εργασίες, κονστρουκτιβιστική προσέγγιση της διδασκαλίας, διερευνητική μάθηση, μάθηση μέσω επίλυσης προβλήματος, κ.ά. οι οποίες προάγουν την ενεργό συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών και τη βιωματική μάθηση. Επιπλέον, ξεχωριστή μεία θα γίνει στα κριτήρια επιλογής κειμένων κατάλληλων για την προώθηση του Δημοκρατικού Πολιτισμού με έμφαση στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών/τριών μέσω της αποδόμησης στερεοτύπων (π.χ. για περιθωριοποιημένες και μειονοτικές ομάδες, γυναίκες, έγχρωμους, Ρομά, ΛΟΑΤ+ κτλ), καθώς και τη συμπερίληψη ιστορικού και λογοτεχνικού περιεχομένου που προάγει ρεαλιστικές αφηγήσεις μειονοτικών και περιθωριοποιημένων ομάδων (πχ. διακρίσεις, καταπάτηση δικαιωμάτων). Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κριτικός γραμματισμός 2. Ιστορικός γραμματισμός 3. Παιδική/Εφηβική Λογοτεχνία και Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη 4. Λογοτεχνία, Ιστορία και στερεότυπα (ήρωας, «κακός», «καλός», ξένος) 5. Ενεργός ιδιότητα του πολίτη και συμμετοχή 6. Κριτήρια επιλογής κειμένων προς διδασκαλία για την προώθηση του δημοκρατικού πολιτισμού 7. Συμπεριληπτικότητα και Διαπολιτισμική Ικανότητα 		
<p>Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μέσω του Α.Π.Σ Γλώσσας, Ιστορίας και Λογοτεχνίας (Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια)/ Human Rights Education through the Language, History and Literature Curricula (Primary and Secondary Education)</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της Εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και να την εφαρμόζουν αξιοποιώντας τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της Γλώσσας, της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας, αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που ενέχει ένα τέτοιο εγχείρημα. Επιχειρείται μια μέσω της μελέτης περίπτωσης μία σύντομη ιστορική αναδρομή στα ελληνικά προγράμματα σπουδών των προαναφερθέντων μαθημάτων (20ος αιώνας ως σήμερα) και τους (εθνοκεντρικούς) στόχους τους, ώστε να γίνει αντιληπτή η ιδιαιτερότητα των μαθημάτων ταυτότητας σε κάθε εκπαιδευτικό περιβάλλον, αλλά και οι δυνατότητες που έχουν για την ανάπτυξη των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Μελετώνται σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές, οι οποίες προωθούν την ενεργό συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών, τη συμπεριληπτικότητα, τον σεβασμό απέναντι στην πολιτισμική πολυμορφία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα συνολικά μέσω της διδασκαλίας ιστορικού/γλωσσικού/ λογοτεχνικού περιεχομένου (πχ. διαλογική μάθηση, οι μαθητές/τριες ως δημιουργοί της Ιστορίας, αφηγήσεις από διαφορετικές οπτικές γωνίες/πολυπρισματικότητα, μάθηση που βασίζεται σε έρευνα, επιλογή λογοτεχνικών κειμένων παγκόσμιας λογοτεχνίας κτλ). Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Ιστορίας, της Λογοτεχνίας και της Γλώσσας στην Ελλάδα 2. Ιστορία, εθνικοί αγώνες, «έθνος-κράτος» 3. Λογοτεχνία, Γλώσσα και εθνοκεντρική εκπαίδευση 4. Γλώσσα και σχέσεις εξουσίας 5. Ανάπτυξη διαπολιτισμικής ικανότητας μέσω της Ιστορίας 		

6. Λογοτεχνία, ενσυναίσθηση και σεβασμός στη διαφορετικότητα 7. Διδακτικά μοντέλα στη Λογοτεχνία 8. Τυπολογίες ιστορικής συνείδησης 9. Παραδοσιακές και σύγχρονες παιδαγωγικές μέθοδοι διδασκαλίας		
Τέχνες/Τέχνη στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/Arts/Art in Education and Democratic Culture	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αξιοποιούν τις τέχνες στη διδασκαλία μαθημάτων που εντάσσονται στο ΑΠΣ της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για να προάγουν στάσεις, αξίες και συμπεριφορές συναφείς με τον Δημοκρατικό Πολιτισμό. Μελετώνται παιδαγωγικές μέθοδοι και πρακτικές που προωθούν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό μέσω της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας μέσω έργων τέχνης (έντεχνος συλλογισμός), όπως οι ομαδοσυνεργατικές προσεγγίσεις καλλιτεχνικών έργων, η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και έρευνα και η διαλογική μάθηση, οι οποίες προάγουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών ως παραγωγών καλλιτεχνικού νοήματος. Παράλληλα, έμφαση θα δοθεί στα κριτήρια επιλογής των κατάλληλων καλλιτεχνικών έργων προς διδασκαλία εντός και εκτός (πχ. κριτήρια επιλογής συλλογών προς επίσκεψη σε μουσεία/πινακοθήκες, κινηματογράφους) της τάξης, χωρίς να αποκλείεται και η συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία (πχ. ψηφοφορία για την επιλογή επισκέψεων/υλικού του μαθήματος). Επιπλέον, μελετάται και ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει στη Διαπολιτισμική συνάντηση, την ανάπτυξη της Διαπολιτισμικής Ικανότητας και τη δεκτικότητα απέναντι στην πολυμορφία εκ μέρους των μαθητών/τριών η αναφορά σε καλλιτέχνες από διαφορετικούς πολιτισμούς (όχι μόνο τον Δυτικό), από ιστορικά μειονοτικές/περιθωρωποιημένες ή καταπιεσμένες ομάδες (πχ. έργα μαύρων δημιουργών, γυναικών, ΛΟΑΤ+) σε ένα ασφαλές, συμπεριληπτικό περιβάλλον τάξης.		
Δημοκρατική ηγεσία τάξης και σχολείου/ Democratic Leadership in the classroom and in school	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να μελετήσουν μοντέλα σχετικά με τη σχολική ηγεσία και κουλτούρα, έχοντας στραμμένο το ενδιαφέρον τους διαρκώς στο πώς αυτά θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τις συνθήκες μιας δημοκρατικής εκπαίδευσης, προσανατολισμένης στη διασφάλιση της ισότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Με βάση τη Συνολική Σχολική Προσέγγιση, στο πλαίσιο του μαθήματος αξιοποιούνται συστηματικά μελέτες περίπτωσης και παραδείγματα σχετικά με τη σχολική ηγεσία και κουλτούρα, προκειμένου οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να κατανοούν σε πρακτικό επίπεδο τις προκλήσεις που καλούνται να διαχειριστούν στη σχολική κοινότητα, στην τάξη και στον σχολείο γενικά. Ζητούμενο είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να καλλιεργήσουν τις σχετικές γνώσεις, δεξιότητες, καθώς και στάσεις προκειμένου να διαχειρίζονται τη σχολική τάξη αλλά και να μετέχουν στον εκπαιδευτικό οργανισμό αποτελεσματικά, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη δημοκρατική λειτουργία τους και τη λειτουργία του οργανισμού, όπου θα ακούγονται όλες οι φωνές. Έτσι καλούνται να αναγνωρίσουν ότι η δημοκρατική λειτουργία αφορά όλους τους ενδιαφερομένους της σχολικής κοινότητας (μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς, διευθυνση, γονείς, τοπικοί φορείς). Σημαντικά στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλει η αξιοποίηση θεωριών μάθησης εκπαίδευσης ενηλίκων που αποβλέπουν στην ανάδειξη της τάξης και του σχολείου σε οργανισμούς που μαθαίνουν και εξελίσσονται μέσω της αλλαγής, όπως για παράδειγμα αυτές των C. Argyris, D. Schön, κ.ά.		
Παιδαγωγική της Ειρήνης, επίλυση συγκρούσεων και διαμεσολάβηση/Peace Education, Conflict Resolution and Mediation	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να προσεγγίσουν σε βάθος το θεωρητικό πλαίσιο που αφορά στην παιδαγωγική της		

<p>ειρήνης, αλλά και το θεωρητικό πλαίσιο που αφορά στην επίλυση συγκρούσεων και στη διαμεσολάβηση. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναπτύσσουν γνώσεις, δεξιότητες, καθώς και στάσεις σχετικές με την παιδαγωγική που αποβλέπει στην αναζήτηση τρόπων διατήρησης της ειρήνης και της εποικοδομητικής αντιπαράθεσης και ανταλλαγής ιδεών, αμβλύνοντας τις συνθήκες εκείνες που μπορεί να οδηγούν δυνητικά σε κάθε είδους σύγκρουση, άνιση μεταχείριση, καθώς και καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όπως και σε όλα σχεδόν τα προσφερόμενα μαθήματα, και επιχειρώντας τη διασύνδεση της θεωρίας με την εκπαιδευτική πράξη, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του μαθήματος θα κληθούν να αξιοποιήσουν στο πλαίσιο της μελέτης τους τόσο τα ισχύοντα ΑΠΣ όσο και τα ισχύοντα σχολικά εγχειρίδια, ώστε να αναζητήσουν σε αυτά αφορμές για γόνιμο προβληματισμό με τις μαθήτριες και τους μαθητές τους σχετικά με ζητήματα ειρήνης, κοινωνικών- πολιτικών και πολιτιστικών αντιπαράθεσεων σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Ζητούμενο είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να ενδυναμώσουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες, ώστε δυνητικά να συμβάλλουν στην καλλιέργεια των οριζοντίων δεξιοτήτων αλλά και της ενσυναίσθησης των μαθητριών και των μαθητών τους. Παράλληλα, ζητούμενο είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αναπτύξουν στρατηγικές διαχείρισης συγκρούσεων και διαμεσολάβησης στο πλαίσιο των παιδαγωγικών περιβαλλόντων που οι ίδιες και οι ίδιοι κινούνται και διδάσκουν.</p>		
<p>Προσωπική και Επαγγελματική Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ Teachers' Personal and Professional Growth and Competences for Democratic Culture</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, ως εκπαιδευτικοί ή μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, να μελετήσουν συγκριτικά, αρχικά, σε θεωρητικό επίπεδο τα εναλλακτικά μοντέλα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, αναζητώντας παράλληλα σε αυτά τρόπους καλλιέργειας ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Κατόπιν, εμβαθύνοντας στο χειραφετητικό μοντέλο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, κατά Habermas, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του προγράμματος αποβλέπουν α) στην προσωπική τους ανάπτυξη, μέσα από την πιθανή διερεύνηση των προσωπικών τους παραδοχών επάνω στο ζήτημα του Δημοκρατικού Πολιτισμού και των Ικανοτήτων που θα πρέπει να διαθέτουν για να τον προάγουν και β) στην επαγγελματική τους ανάπτυξη ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αναστοχάζονται επάνω σε διδακτικές τους παρεμβάσεις που στόχο θα έχουν την εμπλοκή των μαθητριών και μαθητών τους σε διεργασίες σχετικές με τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα, τη διαπολιτισμικότητα, την αποδοχή του διαφορετικού κ.ά. Στο πλαίσιο του μαθήματος διαμορφώνονται οι κατάλληλες συνθήκες αναστοχασμού και γόνιμου προβληματισμού ώστε να αναγνωρίζουν όλοι και όλες τις επάρκειές του, να θέτουν στόχους ανάπτυξης, αλλά και να επιδιώκουν πάντα την αυτο-βελτίωση.</p>		
<p>Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να προσεγγίσουν τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στην εκπαίδευση με σκοπό να οικοδομήσουμε, να εξοπλίσουμε και να διατηρήσουμε μία κοινωνία πολιτών, που με οδηγό την ισότητα, τη συμπεριληψη και τα δικαιώματα θα προάγει τη δημοκρατία. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη γίνεται κοινός τόπος στην εκπαίδευση παρουσιάζονται δύο δυνατότητες: είτε να διευκολύνει την ικανότητά μας να πετύχουμε τον παραπάνω σκοπό και τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, είτε αντίθετα να μειώσει ή ακόμα και να βλάψει αυτήν την ικανότητα.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα στοχαστούμε σχετικά με τις διάφορες χρήσεις, εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης και τις επιπτώσεις της, προκειμένου να χρησιμοποιήσουμε επιτυχώς τη δύναμή της, χωρίς να διακυβεύσουμε</p>		

<p>οντολογικά την ανθρωπότητα. Θα εξετάσουμε το πώς –μέσω πρακτικής, πολιτικής και έρευνας– μπορούμε να αξιοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη, για να βελτιώσουμε την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία. Θα τεθούν ζητήματα ισότητας, αυθεντικής μάθησης των πολιτών και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί επηρεάζονται από και επηρεάζουν την τεχνητή νοημοσύνη. Θα εκτεθούν πρακτικές και δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης με βάση τις οπτικές της α) Ηθικής, αφού η μετασχηματιστική δύναμη της τεχνητής νοημοσύνης απαιτεί σχετικό γραμματισμό και εκπαίδευση όλων, ενημέρωση και ελεύθερη πρόσβαση, β) Αλλαγής των μαθησιακών περιβαλλόντων που να συντονίζονται με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, γ) Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό, επειδή η Τεχνητή Νοημοσύνη απαιτεί ανθρώπους με δεξιότητες επεξεργασίας, ανάλυσης, αξιολόγησης και διερεύνησης των πληροφοριών μέσω βαθιάς έρευνας, που να διέπονται από δημοκρατικές αξίες, δ) Ικανότητας συνύπαρξης, επειδή στην εποχή της οθόνης απαιτείται η προσφορά ευκαιριών για συλλογική εργασία, ενδυνάμωση σχέσεων και εμπάθυνσης της συνύπαρξης στην κοινότητα, ε) Σχέσης με τα ΜΜΕ: επειδή τα άτομα στη σύγχρονη κοινωνία δεν είναι απλώς παθητικοί καταναλωτές πληροφοριών, αλλά ενεργοί καταναλωτές και παραγωγοί περιεχομένου, διαφόρων πληροφοριών, παραπληροφόρησης και τρόπων μέσων ενημέρωσης, η εκπαίδευση χρειάζεται να προετοιμάσει τους/τις μαθητές/τριες σε βασικές δεξιότητες για τα μέσα ενημέρωσης και τον ψηφιακό γραμματισμό, στ) Αξιολόγησης, επειδή απαιτείται αξιολόγηση της εγκυρότητας των παραγόμενων κειμένων, απόψεων και θέσεων των μηχανών αναζήτησης και εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης, ζ) Διεπιστημονικής συνεργασίας, καθώς οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν πολλές κοινές επιπτώσεις σε όλους τους κλάδους της Εκπαίδευσης (π.χ. η ανάγκη για χρήση ΤΠΕ, η μείωση της ανθρώπινης συνεισφοράς στα αποτελέσματα της τεχνητής νοημοσύνης, τεχνογνωσία) και απαιτείται συνεργασία για να ενισχυθεί η διεπιστημονική μάθηση, που προάγει τη δημοκρατία. Ο διαρκής αναστοχασμός και η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα αποτελούν βασικές συνιστώσες για την ορθολογική αξιοποίηση της Τεχνητής νοημοσύνης σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον</p>		
Σύνολο/Total		30

<p>Ειδίκευση/Specialization: Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ Education for Democratic Citizenship (EDC) and Human Rights Education (HRE) and Competences for Democratic Culture</p>		
<p>Α' Εξάμηνο/Semester</p>		
<p>Μαθήματα Υποχρεωτικά / Mandatory courses</p>	<p>Διδ. ώρες/ teaching hours</p>	<p>ECTS</p>
<p>Ταυτότητα και πολιτισμός, πολυμορφία, πλουραλισμός και διαπολιτισμικός διάλογος στην εκπαίδευση/ Identity and culture, diversity, pluralism and intercultural dialogue in education</p>	<p>39</p>	<p>8</p>
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τη διαδικασία διαμόρφωσης των ταυτοτήτων (προσωπικές/κοινωνικές/πολιτισμικές κ.ά.) και της αναγνώρισης των πολλαπλών ταυτοτήτων στο πλαίσιο του σχολείου (τυπική εκπαίδευση) αλλά και ευρύτερα (μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση). Προσεγγίζοντας σύγχρονες θεωρίες για την ταυτότητα αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει το σχολικό περιβάλλον και οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις που αναπτύσσονται σε αυτό, καθώς και τα μοντέλα προσέγγισης και διαχείρισης των πολιτισμών, της πολυπολιτισμικότητας, του πλουραλισμού, της πολυμορφίας και της ετερότητας. Επιπλέον, στη διάρκεια του μαθήματος μελετάται διεξοδικά η διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης σε θεωρητικό επίπεδο και στις εφαρμογές της και συγκριτικά και άλλα μοντέλα εκπαίδευσης με έμφαση στη διαμόρφωση της ταυτότητας σε δημοκρατικό πλαίσιο.</p>		

<p>Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ταυτότητα 2. Αποδιδόμενη θέση 3. Επιτυγχανόμενη θέση 4. Πολιτισμός 5. Πολιτισμική πολυμορφία/διαφορετικότητα 6. Διαπολιτισμική εκπαίδευση 7. Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση 		
<p>Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό και Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου/ Reference Framework of Competences for Democratic Culture and Whole-School Approach</p>	39	8
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσεγγίσουν αναλυτικά τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης και να αναγνωρίζουν την εφαρμογή τους στη Συνολική Σχολική Προσέγγιση (Whole School Approach). Στο μάθημα αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι ιδιότητας του πολίτη (προσωπικά υπεύθυνος, συμμετοχικός και προσανατολισμένος στη δικαιοσύνη πολίτης) και οι παιδαγωγικές μέθοδοι που μπορούν να αξιοποιηθούν εντός της σχολικής τάξης για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.</p> <p>Αναλύεται η θεωρία και η εφαρμογή της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης και ο τρόπος αξιολόγησης του βαθμού ανάπτυξης του Δημοκρατικού Πολιτισμού και της Συμπερίληψης σε μία σχολικής κοινότητα. Μέσα από το πρίσμα της Συνολικής Σχολικής Προσέγγισης, δίνεται έμφαση στη θεωρία περί συμμετοχής των νέων στο σχολείο (σκάλα συμμετοχής του Hart) και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις που ευνοούν τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών .</p> <p>Ειδικότερα οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ιδιότητα του Πολίτη και εκπαίδευση για την ιδιότητα του πολίτη 2. Αίσθηση καθήκοντος πολίτη 3. Διαφορετικές μορφές ιδιότητας του πολίτη 4. Δημοκρατία και Κράτος Δικαίου-Σύνταγμα 5. Αυταρχισμός, Πατριωτισμός και Νατιβισμός 6. Βαθμοί και τρόποι δημοκρατικής συμμετοχής μαθητών/τριών στο σχολείο 7. Σκάλα συμμετοχής των μαθητών/τριών 8. Παιδαγωγικές στρατηγικές για την προώθηση της πολιτικής συμμετοχής 9. Συνολική Σχολική Προσέγγιση 10. Αξιολόγηση της σχολικής κοινότητας με κριτήρια τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και τη Συμπερίληψη 		
<p>Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη- Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα/ Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education</p>	42	9
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητριες ικανοί/ες να προσδιορίζουν και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την προέλευση, την ιστορία και τη φιλοσοφία πίσω από αυτά (συμπεριλαμβανομένων των Δικαιωμάτων των Παιδιών), ώστε να μπορούν να τα διδάσκουν εντός της σχολικής τάξης, να τα εφαρμόζουν στη διδακτική τους πρακτική και να τα προωθούν στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπική εκπαίδευσης. Δίνεται έμφαση στις αρχές που διέπουν την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όπως ορίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (εκπαίδευση πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, εκπαίδευση μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα) και στις πολλαπλές διεπαφές της με την Εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.</p> <p>Επιπλέον, μελετώνται οι παιδαγωγικές μέθοδοι που προωθούν τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πράξη (μαθητοκεντρικές και διαδραστικές</p>		

<p>παιδαγωγικές) εντός της σχολικής τάξης, αλλά και οι τρόποι ενσωμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις πτυχές της σχολικής κοινότητας για τη δημιουργία σχολείων και ομάδων φιλικών στα ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανθρώπινα δικαιώματα 2. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια 3. Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα 4. Τα δικαιώματα των παιδιών 5. Δικαίωμα στην εκπαίδευση 6. Εκπαίδευση ως ανθρώπινο δικαίωμα 7. Δικαιώματα και ευθύνες των πολιτών σε μια δημοκρατική κοινωνία 8. Κριτική παιδαγωγική και Τυπική Εκπαίδευση 9. Προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση 10. Σχολεία φιλικά στα Ανθρώπινα Δικαιώματα 		
<p>Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Σχεδιασμός Μαθήματος/ Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Lesson Planning</p>	13	2
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να σχεδιάζουν σχέδια εργασίας και σχέδια διδασκαλίας, χρησιμοποιώντας τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης). Στο εργαστηριακό μάθημα αναλύονται τα διακριτά βήματα που οδηγούν στη σύνθεση ενός αποτελεσματικού Σχεδίου Διδασκαλίας, οι φοιτητές/τριες εξασκούνται στον σχεδιασμό διδασκαλίας και μελετώνται ενδεικτικά σχεδιαγράμματα για διδασκαλίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον καθορισμό κατάλληλων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες και στην αντιστοίχισή τους με τις Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό και τους Περιγραφικούς τους Δείκτες. Το μάθημα ολοκληρώνεται με σχεδιασμό από τον φοιτητή/την φοιτήτρια μιας διδασκαλίας. Παράλληλα, ο σχεδιασμός πλαισιώνεται θεωρητικά με την αναφορά στις διαδικασίες γνώσης, τις παιδαγωγικές μεθόδους και τεχνικές που καθιστούν υλοποιήσιμα τα σχέδια μαθήματος.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σχέδια Εργασίας 2. Σχέδια Μαθήματος 3. Περιγραφικοί Δείκτες και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού 4. Καθορισμός προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και στόχων 5. Σχεδιασμός κατάλληλων δραστηριοτήτων για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων 6. Αποτίμηση και αξιολόγηση 7. Ανάπτυξη σχεδίων εργασίας και σχεδίων μαθήματος με έμφαση στη Δημοκρατική Ιδιότητα το Πολίτη, την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση. 		
<p>Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα έξι) / Optional Courses (1 out of 6)</p>		
<p>Τεχνικές διδασκαλίας και αξιολόγηση σε δημοκρατικό πλαίσιο/ Teaching methods and assessment in a democratic framework</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν μορφές και είδη αξιολόγησης (επαγωγική, αθροιστική, διαμορφωτική, παραγωγική) και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στα μαθήματά τους, για να προάγουν τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού. Θα μελετηθούν τεχνικές αξιολόγησης, όπως η αξιολόγηση μέσω ατομικού φακέλου (portfolio) και οι αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης (εγκυρότητα, αξιοπιστία, αμεροληψία, διαφάνεια, πρακτικότητα και σεβασμός). Με βάση τις σύγχρονες προσεγγίσεις περί αξιολόγησης σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν στο μάθημα οι διαδικασίες της αυτό-αξιολόγησης, του αναστοχασμού και της</p>		

<p>ανατροφοδότησης για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών, ιδιαίτερα για την αποτίμηση της επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων που σχετίζονται με τις Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού του Πλαισίου Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης).</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αξιολόγηση 2. Αποτίμηση 3. Επαγωγική, αθροιστική, διαμορφωτική, παραγωγική αξιολόγηση 4. Δημοκρατικές αρχές αξιολόγησης (εγκυρότητα, αξιοπιστία, αμεροληψία, διαφάνεια, πρακτικότητα και σεβασμός) 5. Αυτό-αξιολόγηση 6. Ανατροφοδότηση 7. Αναστοχασμός 8. Περιγραφικοί Δείκτες Π.Α.Ι.Δ.Π. στην αξιολόγηση 		
<p>Πληροφορική και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό/ ICT and Competences for Democratic Culture</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσδιορίζουν τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και τις παιδαγωγικές μεθόδους που τις προωθούν, και να τις ενσωματώνουν στη διδακτική πρακτική του μαθήματος της Πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα αναλύονται σε βάθος οι αρχές της συνεργατικής μάθησης στο πλαίσιο της Πληροφορικής και η εφαρμογή της σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες προγραμματισμού, όπως το buddy programming/προγραμματισμός σε ζευγάρια, mob programming, αλλά και σε προγράμματα εκπαίδευσης μέσω της Τέχνης με χρήση ΤΠΕ. Στο ίδιο πλαίσιο προσεγγίζεται και η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες, με σκοπό την ανάπτυξη των δημοκρατικών ικανοτήτων της συνεργασίας, της δεκτικότητας απέναντι στην ετερότητα και τις διαφορετικές απόψεις. Τέλος, μελετώνται τεχνικές, όπως η πληροφορική χωρίς Η/Υ, για τη διεύρυνση της βάσης συμμετοχής σε μαθήματα Πληροφορικής, στην οποία παρατηρείται μειωμένη παρουσία συγκεκριμένων ομάδων με βάση φυλετικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά (γυναικείο φύλο, οικονομικές δυσκολίες).</p> <p>Ειδικότερα, οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μαθήματα Πληροφορικής και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό 2. Συνεργατική Μάθηση 3. Προσεγγίσεις που διευκολύνουν και υποστηρίζουν τη συνεργασία 4. Τεχνικές συνεργασίας στην Πληροφορική 5. Εκπαίδευση μέσω της τέχνης 6. Μάθηση που βασίζεται σε εργασίες στο πλαίσιο μαθημάτων Πληροφορικής 7. Εργαλεία των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην οργάνωση και στην εκπόνηση μιας εργασίας (=project) 8. Αύξηση συμμετοχής ομάδων με μειωμένη παρουσία στο πεδίο της Πληροφορικής (πχ. κορίτσια) 9. Υπολογιστική Σκέψη 10. Πληροφορική χωρίς Η/Υ 11. Διαγωνισμοί στην Πληροφορική 		
<p>Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Δράμα/Θέατρο στην Εκπαίδευση/ Intercultural Education and Drama/Theatre in Education</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους της Θεατρικής Εκπαίδευσης και να τις εφαρμόζουν τόσο στη διδασκαλία της Θεατρικής Αγωγής ως αυτόνομου μαθήματος, όσο και στη διδασκαλία άλλων μαθημάτων (Ανθρωπιστικών, STEM, Πληροφορικής, κ.α.), προκειμένου να προάγουν τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού και της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.</p>		

<p>Μελετάται ο τρόπος που οι θεατρικές συμβάσεις, όπως το παιχνίδι ρόλων, η δραματοποίηση, η αφήγηση από διαφορετικές οπτικές, η παράσταση, το debate και άλλες τεχνικές μπορούν να προωθήσουν τον διαπολιτισμικό διάλογο και την πολυπρισματικότητα σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, από την προσχολική ηλικία ως την εφηβεία. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στη σύνδεση των θεατρικών παιδαγωγικών προσεγγίσεων με τις Ψηφιακές Τεχνολογίες, στη διαδραστική εμπειρία του θεάτρου και τη συμμετοχή του κοινού (μαθητών/τριών) στο θεατρικό παιχνίδι ως τρόπου οικοδόμησης ενεργών, δημοκρατικών πολιτών.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θέατρο και δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη 2. Θέατρο και διαπολιτισμική Εκπαίδευση 3. Θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδια ρόλων, αφήγηση από διαφορετικές οπτικές γωνίες 4. Δραματοποίηση 5. Οι ρόλοι των μαθητών/τριών 6. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού (πχ. εκπαιδευτικός που κάνει πως δεν ξέρει τίποτα, που δεν απαντά σε ερωτήσεις, ο δικηγόρος του διαβόλου κ.α.) 7. Θέατρο και διαθεματικές δραστηριότητες 8. Θεατρικές συμβάσεις και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Πληροφορική, STEM, Animation 9. Θεατρικές συμβάσεις και Ψηφιακές Τεχνολογίες 10. Διαδραστικές μέθοδοι και συμμετοχή του κοινού 		
<p>Διδασκαλία για το Ολοκαύτωμα/ Teaching about the Holocaust</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αρχικά να προσεγγίσουν την Ιουδαϊκή θρησκεία (βασικά πιστεύω, θρησκευτικοί χώροι, προσευχή και εορτές, η εβραϊκή πολιτιστική παράδοση). Εν συνέχεια να γνωρίσουν και να κατανοήσουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας των εβραίων της διασποράς μέχρι την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ το 1948. Το μάθημα βασικά επικεντρώνεται στην παρουσίαση του ζητήματος του Ολοκαυτώματος των Εβραίων, αλλά και των άλλων θυμάτων (Ρομά, εθνοτικών μειονοτήτων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, ομοφυλοφίλων) από το ναζιστικό καθεστώς και στοχεύει στην ευαισθητοποίησή των φοιτητών/τριών σχετικά με τους κινδύνους του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Παράλληλα στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται σύνδεση του Ολοκαυτώματος με το σήμερα και άλλες γενοκτονίες του 20^{ου} αιώνα, αλλά και συσχέτιση με το Πλαίσιο Αναφοράς των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Ακολούθως αναλύονται οι Παιδαγωγικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας του Ολοκαυτώματος (όπως η διαχείριση της τραυματικής μνήμης με αποφυγή της υπερ-έκθεσης στη βία και τη φρίκη, η επιλογή πηγών με κριτήρια πολυτροπικότητας και πολυπρισματικότητας, ώστε να υπάρχουν πλουραλιστικοί τρόποι επικοινωνίας με το παρελθόν, ο ιστορικός αναστοχασμός: αν θα μπορούσε να αποφευχθεί το Ολοκαύτωμα και πώς, κ.ά.). Τέλος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να σχεδιάσουν σχέδια εργασίας ή/και σχέδια μαθημάτων για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος στο πλαίσιο των μαθημάτων ειδίκευσής τους.</p>		
<p>Θεμελιώδεις αρχές του φιλελεύθερου και δημοκρατικού πολιτεύματος /Fundamental Principles of Liberal Democracies</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του σύγχρονου συνταγματικού κράτους, το οποίο βασίζεται στη δημοκρατική και τη φιλελεύθερη αρχή. Έμφαση θα δοθεί στους θεσμούς της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας αφενός, και στην προστασία των συνταγματικά κατοχυρωμένων θεμελιωδών δικαιωμάτων αφετέρου. Πρόκειται από τη μία πλευρά για αρχές και κανόνες του οργανωτικού συνταγματικού δικαίου, όπως η δημοκρατική αρχή, η αντιπροσωπευτική και η κοινοβουλευτική αρχή, η αρχή της διάκρισης των εξουσιών και ο δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων. Και από την άλλη πλευρά για την προστασία των</p>		

θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται τόσο στο Σύνταγμα όσο και σε διεθνή κείμενα, όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα εξεταστούν οι σύγχρονες παραλλαγές του φιλελεύθερου και δημοκρατικού πολιτεύματος από συγκριτική άποψη, καθώς και οι διάφορες «γενιές» ατομικών δικαιωμάτων: από τα κλασικά δικαιώματα της προσωπικής ασφάλειας και ελευθερίας και τα δικαιώματα έκφρασης και συλλογικής οργάνωσης στα κοινωνικά δικαιώματα, στα δικαιώματα ισότητας, καθώς και στα δικαιώματα αναγνώρισης της ταυτότητας, πολιτιστικής, θρησκευτικής, σεξουαλικής, ταυτότητας φύλου κ.ά.		
Διδασκαλία Αγγλικής γλώσσας ως δεύτερη γλώσσα και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ Teaching English as a second language and Competences for Democratic Culture	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προάγουν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και τον Διαπολιτισμικό Διάλογο μέσα από τη διδασκαλία της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας. Προσεγγίζοντας τη γλώσσα ως πολιτισμικό φαινόμενο που κωδικοποιεί και αναπαράγει τις αξίες και τις πρακτικές της κοινωνίας όπου εντάσσεται η διδακτική πρακτική, στα μαθήματα Αγγλικών δεν περιορίζεται στη μετάδοση περιεχομένου, αλλά στην ενσωμάτωση πολιτισμικών κωδικών στο μάθημα, με στόχο την απόκτηση πολλαπλών επικοινωνιακών ικανοτήτων (γλωσσική, διαπολιτισμική) που απαιτούνται στις διαπολιτισμικές συναντήσεις. Επιπλέον, μελετώνται οι διδακτικές πρακτικές που προάγουν τη συμπεριληπτικότητα και την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα, αλλά και τεχνικές για την αντιμετώπιση στερεοτυπικών αντιλήψεων σε σχέση με διαφορετικούς πολιτισμούς. Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: 1. Ξένες γλώσσες (αγγλικά) και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση 2. Ευαισθητοποίηση απέναντι στη διαφορετικότητα και την πολιτισμική πολυμορφία, πολιτισμική διαμεσολάβηση 3. Διδασκαλία των αγγλικών ως ξένη γλώσσα και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό 4. Σχεδιασμός ομαδικών δραστηριοτήτων κατάλληλων για απόκτηση Διαπολιτισμικής Ικανότητας 5. Αντιμετώπιση στερεοτυπικών αντιλήψεων για διαφορετικούς πολιτισμούς 6. Μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού 7. Ενεργός συμμετοχή στα μαθήματα και δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.		
Σύνολο/Total		30
Β' εξάμηνο/Semester		
Μαθήματα Υποχρεωτικά/Mandatory Courses	Διδ. ώρες/ teaching hours	ECTS
Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και Παιδαγωγική: Διδακτική Μεθοδολογία και Εκπαίδευση/ Competences for Democratic Culture and Pedagogies: Teaching Human Rights and Education	39	8
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους και προσεγγίσεις που προάγουν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στη διδασκαλία. Μελετάται ο τρόπος που η εκπαιδευτική διαδικασία καλλιεργεί τις αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού μέσα από την ενσωμάτωση δημοκρατικών διαδικασιών στη διδακτική μεθοδολογία. Δίνεται έμφαση στην αξιοποίηση παιδαγωγικών μεθόδων, όπως η συνεργατική και η διαλογική μάθηση, η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα και η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και την υπηρεσία της κοινότητας, με στόχο τα υψηλότερα επίπεδα αυτενέργειας και συμμετοχής των μαθητών/τριών. Αναδεικνύεται η επίδραση του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην		

<p>αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, με τις διαδικασίες της αυτό-αξιολόγησης, του αναστοχασμού και της ανατροφοδότησης και την εφαρμογή της βιωματική μάθησης και της μετασχηματιστική εκπαίδευσης.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μοντελοποίηση δημοκρατικών στάσεων και συμπεριφορών στην τάξη και το σχολείο. 2. Δημοκρατικές διαδικασίες στην τάξη. 3. Συνεργατική μάθηση και άμεση διδασκαλία. 4. Διαλογική μάθηση και διδακτική πρακτική. 5. Μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και προσφορά στην κοινότητα 6. Αξιολόγηση, Αυτό-αξιολόγηση και αποτίμηση 7. Ανατροφοδότηση και δράση 		
<p>Διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην Εκπαίδευση στη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η διαχείρισή τους στην τάξη/Teaching Controversial issues in Human Rights and Education for Democratic Citizenship-Human Rights Education and their management in the classroom</p>	42	8
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσδιορίζουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά των αμφιλεγόμενων ζητημάτων, να αναγνωρίζουν τον ρόλο που αυτά διαδραματίζουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και να τα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά εντός της σχολικής τάξης. Δίνεται έμφαση στις προκλήσεις με τις οποίες μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι οι εκπαιδευτικοί κατά την ενασχόλησή τους με τέτοια ζητήματα (πχ. προσωπικά βάρη/προσωπικές απόψεις) και τους τρόπους αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Θα προσεγγιστούν σύγχρονες (μαθητοκεντρικές) παιδαγωγικές τεχνικές και πρακτικές αντιμετώπισης των αμφιλεγόμενων ζητημάτων με έμφαση στη δημιουργία ενός ασφαλούς κλίματος στην τάξη, εντός της οποίας οι μαθητές/τριες θα μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα και με σεβασμό στους συνομηλητές/τριές τους, όπως ορίζουν οι δημοκρατικές αρχές του διαλόγου και του πλουραλισμού.</p> <p>Επιπλέον, μελετώνται οι τρόποι που η διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων συντονίζεται με την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και την προώθηση του Δημοκρατικού Πολιτισμού.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αμφιλεγόμενα ζητήματα (έννοια και ορισμός) 2. Η αξία των αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην εκπαιδευτική διαδικασία. 3. Προκλήσεις στην αντιμετώπιση αμφιλεγόμενων ζητημάτων (π.χ. προσωπικές απόψεις, πεποιθήσεις) 4. Προσεγγίσεις και μέθοδοι για τη διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων. 5. Σχεδιασμός πρακτικών ενασχόλησης με αμφιλεγόμενα ζητήματα εντός της σχολικής τάξης. 6. Σενάρια διδασκαλίας αμφιλεγόμενων ζητημάτων 		
<p>Έρευνα: μεθοδολογία και εφαρμογές/ Research: methodology and applications</p>	45	11
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές αρχές της μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της διεξαγωγής της και των διαφορετικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της ποσοτικής και της ποιοτικής προσέγγισης, με έμφαση στην εκπαιδευτική και κοινωνική έρευνα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται και αναλύονται τα στάδια και τα δεοντολογικά ζητήματα της επιστημονικής έρευνας. Παρουσιάζονται η διαδικασία ορισμού και διατύπωσης του ερευνητικού προβλήματος μιας μελέτης (υποθέσεις, μεταβλητές, ερωτήματα), οι μέθοδοι δειγματοληψίας, η αναζήτηση και συγγραφή της βιβλιογραφίας και η δομή μιας μελέτης. Αναλύονται διαφορετικά ερευνητικά παραδείγματα ποσοτικής, ποιοτικής και μεικτής έρευνας (θετικιστικό, ερμηνευτικό, πείραμα και οιονεί πείραμα, μελέτη περίπτωσης, έρευνα δράση, θεμελιωμένης θεωρίας), ερευνητικές μέθοδοι και τεχνικές</p>		

<p>συλλογής και ανάλυσης δεδομένων α) ποιοτικής έρευνας (συνέντευξη, παρατήρηση, ομάδες εστίασης, εναλλακτικές μέθοδοι, ανάλυση περιεχομένου, θεματική ανάλυση) και β) ποσοτικής έρευνας (ερωτηματολόγιο, περιγραφική και επαγωγική στατιστική). Παρουσιάζονται βασικές αρχές στατιστικής και η χρήση σύγχρονων στατιστικών εργαλείων-λογισμικών στην έρευνα, καθώς και εργαλείων-λογισμικών επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να σχεδιάζουν, να οργανώνουν μία έρευνα και να αξιοποιούν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις της έρευνας για την κατανόηση, ερμηνεία και αποτελεσματική διαχείριση της ανάπτυξης των Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην εκπαίδευση.</p> <p>Οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η φύση της έρευνας/Φιλοσοφία-Παραδείγματα-Ορολογία 2. Σχεδιασμός έρευνας 3. Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι 4. Μεικτή έρευνα 5. Ανάλυση δεδομένων στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα 6. Συγγραφή και δημοσίευση αποτελεσμάτων 		
<p>Μαθήματα επιλεγόμενα (ένα από τα παρακάτω προσφερόμενα)/ Optional Courses (1 out of 7)</p>		
<p>STEM και Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού/ STEM and Competences for Democratic Culture</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να συσχετίζουν τις Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού με τους στόχους της Εκπαίδευσης STEM, να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους και προσεγγίσεις που προάγουν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στη διδασκαλία μαθημάτων STEM. Θα μελετηθεί ο τρόπος που διδασκαλία STEM μπορεί να αμβλύνει το χάσμα ευκαιριών που παρατηρείται σε άτομα μειονοτικών ομάδων και να μεταδώσει αξίες του Δημοκρατικού Πολιτισμού, όπως η συμπεριληπτικότητα, μέσα από τη διδακτική πρακτική (διαλογική μάθηση, συζήτηση, ομαδική εργασία) και το περιεχόμενο της διδασκαλίας (αναφορά σε επιστημονική πρόοδο ατόμων από διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα εκτός Δυτικού κόσμου, γυναίκες επιστήμονες, κ.ά.), με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή όλων στα μαθήματα. Επιπλέον, αναλύονται τα κριτήρια επιλογής του κατάλληλου διδακτικού υλικού που χρησιμοποιείται για τη διδασκαλία του STEM, με σκοπό την προώθηση της Εκπαίδευσης για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη.</p>		
<p>Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη μέσω του ΑΠΣ (Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια)/ Education for Democratic Citizenship through the Curriculum (Primary and Secondary Education)</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν τους τρόπους εφαρμογής της Εκπαίδευσης για την Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη του Πλαισίου Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό (Συμβούλιο της Ευρώπης) μέσω του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών. Μελετώνται οι διαφορετικές προσεγγίσεις του Προγράμματος Σπουδών ως σχεδίου μάθησης (ΑΠΣ που βασίζεται σε γνώσεις, ΑΠΣ που βασίζεται σε στόχους, ΑΠΣ που βασίζεται σε ικανότητες), καθώς και οι τρόποι διάρθρωσής του. Πιο συγκεκριμένα, επίκεντρο αποτελεί η εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη, η οποία εμπίπτει στην κατηγορία των διαθεματικών αντικειμένων, τα οποία διατρέχουν κάθε μάθημα του Προγράμματος Σπουδών και απαιτούν μάθηση με ολιστικό τρόπο και σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο. Έτσι, τα παραπάνω θα συσχετιστούν με τις κατάλληλες παιδαγωγικές πρακτικές, όπως η μάθηση που βασίζεται στο βίωμα/την εμπειρία, στην έρευνα, η μάθηση που βασίζεται σε προβλήματα, η μάθηση μέσω εργασιών και ατομικών φακέλων, οι οποίες προάγουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στόχος είναι οι εκπαιδευτικοί με το έργο τους και τη στάση τους στο</p>		

σχολείο να πετυχαίνουν την ενδυνάμωση των μαθητών/τριών ώστε να γίνουν δημοκρατικοί πολίτες.		
Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό στην προσχολική εκπαίδευση/ Competences for Democratic Culture in pre-school Education	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν τον ρόλο της Προσχολικής Εκπαίδευσης στην προώθηση και ανάπτυξη Ικανοτήτων Δημοκρατικού Πολιτισμού, να προσδιορίζουν παιδαγωγικές μεθόδους και προσεγγίσεις που προάγουν την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Δημοκρατικό Πολιτισμό και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά στη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Προσεγγίζονται μοντέλα εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την ενεργό συμμετοχή στο πλαίσιο της Προσχολικής Εκπαίδευσης μέσα από σενάρια διδασκαλίας/αφήγηση ενδεικτικών επεισοδίων από σχολικές τάξεις που αφορούν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό, με έμφαση στις δημοκρατικές στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων (πχ. καρτέκλα επίλυσης συγκρούσεων, Persona Doll). Επιπλέον, μελετάται ο τρόπος οργάνωσης και υλοποίησης ομαδικών projects για την προώθηση της πολιτισμικής πολυμορφίας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Δημοκρατικού Πολιτισμού. Ειδικότερα, οι θεματικές υποενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: 1. Ανθρώπινα δικαιώματα στην προσχολική εκπαίδευση 2. Τα μοντέλα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην προσχολική εκπαίδευση 3. Ενεργή ιδιότητα του πολίτη στην προσχολική εκπαίδευση 4. Προγράμματα σπουδών στην προσχολική εκπαίδευση και τα ανθρώπινα δικαιώματα 5. Ενδεικτικά περιστατικά στην προσχολική τάξη 6. Ο ρόλος του/της νηπιαγωγού 7. Ενδεικτικές διδακτικές προσεγγίσεις 8. Βασικές γνώσεις για την προσέγγιση που βασίζεται σε εργασίες 9. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού στην προσχολική εκπαίδευση 10. Βασικές διδακτικές στρατηγικές για τη διδασκαλία δημοκρατικών αξιών και την αντιμετώπιση συγκρούσεων μέσα σε μια τάξη παιδιών προσχολικής ηλικίας		
Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους στον δημοκρατικό πολιτισμό/ Hate speech and hate crimes in Democratic Culture	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να μελετήσουν τα κυριότερα θέματα που άπτονται της ρητορικής μίσους (hate speech) ως γλωσσικού και νομικού φαινομένου και τη σύνδεσή της με τα εγκλήματα μίσους (hate crimes) σε περιβάλλοντα δημοκρατικού πολιτισμού, όπως η ευρωπαϊκή κοινότητα. Περιλαμβάνεται η εξέταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που απειλούνται από τη ρητορική μίσους και παρουσιάζονται συγκεκριμένες μέθοδοι πρόληψης και αναγνώρισης του φαινομένου στο πλαίσιο της δημοκρατικής ανάπτυξης των κοινωνιών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους τρόπους γλωσσικής πραγμάτωσης της ρητορικής μίσους στο σύγχρονο περιβάλλον, όπως για παράδειγμα στο διαδίκτυο, ενώ αναδεικνύεται η σχέση της με εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας –λ.χ. γενοκτονίες, Ολοκαύτωμα, εγκλήματα πολέμου– αλλά και με τη δύναμη τέλεση μελλοντικών αδικημάτων κατά ατόμων ή ομάδων με βάση συγκεκριμένα κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά.		
Μετασηματιστική Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός στη Φυσική Αγωγή/ Transformative Education and Democratic Culture in Physical Education	26	3
Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τις αρχές και τις πρακτικές της Μετασηματιστικής Μάθησης, να τις συνδέουν με τις Ικανότητες Δημοκρατικού Πολιτισμού και να τις εφαρμόζουν στα μαθήματα Φυσικής Αγωγής, για να προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη, την κοινωνική αλλαγή και την ενεργό συμμετοχή. Προσεγγίζοντας το μοντέλο Ανάπτυξης Κοινωνικής και Ατομικής		

<p>Υπευθυνότητας του Hellison, αναλύονται τα πέντε επίπεδα ευθύνης που αποτελούν σημείο αναφοράς στην αξιολόγηση των μαθητών/τριών (σεβασμός απέναντι στα δικαιώματα και τα συναισθήματα των άλλων, αυτενέργεια, ανάληψη ευθυνών, ενδιαφέρον για τους άλλους, μεταφορά συμπεριφοράς και «εκτός γυμναστήριου»/τάξης) και ο συσχετισμός τους με την ανάπτυξη Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό. Επιπλέον, μελετώνται συναφείς μαθητοκεντρικές διδακτικές πρακτικές που προωθούν έμπρακτα την ανάπτυξη δημοκρατικών στάσεων και συμπεριφορών στο πλαίσιο μαθημάτων Φυσικής Αγωγής (πχ. συζητήσεις με καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, μάθηση μέσω διαπραγμάτευσης, κ.ά.).</p> <p>Οι θεματικές υποενοότητες του μαθήματος είναι οι εξής:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στις αρχές του μοντέλου Ατομικής και Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Hellison για τη διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής (Hellison, 2003). 2. Χρήση του μοντέλου του Hellison στην “κατασκευή” και την εφαρμογή σχεδίων μαθήματος στη Φυσική Αγωγή (ΦΑ), με σκοπό την προώθηση της Εκπαίδευσης για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΑΔ). 3. Εισαγωγή στην κοινωνική μάθηση μέσω των αρχών του μοντέλου Αθλητικής Αγωγής (Siedentop, 1994) 4. Χρήση του μοντέλου Αθλητικής Αγωγής για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή σχεδίων μαθήματος Φυσικής Αγωγής (ΦΑ), με σκοπό την προώθηση της Εκπαίδευσης για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα (EDC/HRE). 5. Μετασχηματιστικές παιδαγωγικές πρακτικές για την εξέλιξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 6. Αρχές μετασχηματιστικής διδασκαλίας, κοινωνική δικαιοσύνη και αναστοχαστική σκέψη 7. Μάθηση μέσω διαπραγμάτευσης, η αφήγηση ιστοριών, η διδασκαλία από τους συνεκπαιδευόμενους και οι μελέτες περιπτώσεων 		
<p>Τέχνες/Τέχνη στην Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός/Arts/Art in Education and Democratic Culture</p>	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αξιοποιούν τις τέχνες στη διδασκαλία μαθημάτων που εντάσσονται στο ΑΠΣ της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για να προάγουν στάσεις, αξίες και συμπεριφορές συναφείς με τον Δημοκρατικό Πολιτισμό. Μελετώνται παιδαγωγικές μέθοδοι και πρακτικές που προωθούν τον Δημοκρατικό Πολιτισμό μέσω της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας μέσω έργων τέχνης (έντεχνος συλλογισμός), όπως οι ομαδοσυνεργατικές προσεγγίσεις καλλιτεχνικών έργων, η μάθηση που βασίζεται σε εργασίες και έρευνα και η διαλογική μάθηση, οι οποίες προάγουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών ως παραγωγών καλλιτεχνικού νοήματος. Παράλληλα, έμφαση θα δοθεί στα κριτήρια επιλογής των κατάλληλων καλλιτεχνικών έργων προς διδασκαλία εντός και εκτός (πχ. κριτήρια επιλογής συλλογών προς επίσκεψη σε μουσεία/πινακοθήκες, κινηματογράφους) της τάξης, χωρίς να αποκλείεται και η συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία (πχ. ψηφοφορία για την επιλογή επισκέψεων/υλικού του μαθήματος). Επιπλέον, μελετάται και ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει στη Διαπολιτισμική συνάντηση, την ανάπτυξη της Διαπολιτισμικής Ικανότητας και τη δεκτικότητα απέναντι στην πολυμορφία εκ μέρους των μαθητών/τριών η αναφορά σε καλλιτέχνες από διαφορετικούς πολιτισμούς (όχι μόνο τον Δυτικό), από ιστορικά μειονοτικές/περιθωρωποιημένες ή καταπιεσμένες ομάδες (πχ. έργα μαύρων δημιουργών, γυναικών, ΛΟΑΤ+) σε ένα ασφαλές, συμπεριληπτικό περιβάλλον τάξης.</p>		

Εκπαίδευση, Δημοκρατία και Κοινωνική Συνοχή στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης/ Education, Democracy, and Social Cohesion in the Age of Artificial Intelligence	26	3
<p>Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να προσεγγίσουν τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στην εκπαίδευση με σκοπό να οικοδομήσουμε, να εξοπλίσουμε και να διατηρήσουμε μία κοινωνία πολιτών, που με οδηγό την ισότητα, τη συμπερίληψη και τα δικαιώματα θα προάγει τη δημοκρατία. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη γίνεται κοινός τόπος στην εκπαίδευση παρουσιάζονται δύο δυνατότητες: είτε να διευκολύνει την ικανότητά μας να πετύχουμε τον παραπάνω σκοπό και τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, είτε αντίθετα να μειώσει ή ακόμα και να βλάψει αυτήν την ικανότητα.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα στοχαστούμε σχετικά με τις διάφορες χρήσεις, εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης και τις επιπτώσεις της, προκειμένου να χρησιμοποιήσουμε επιτυχώς τη δύναμή της, χωρίς να διακυβεύουμε οντολογικά την ανθρωπότητα. Θα εξετάσουμε το πώς –μέσω πρακτικής, πολιτικής και έρευνας– μπορούμε να αξιοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη, για να βελτιώσουμε την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία. Θα τεθούν ζητήματα ισότητας, αυθεντικής μάθησης των πολιτών και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί επηρεάζονται από και επηρεάζουν την τεχνητή νοημοσύνη. Θα εκτεθούν πρακτικές και δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης με βάση τις οπτικές της α) Ηθικής, αφού η μετασχηματιστική δύναμη της τεχνητής νοημοσύνης απαιτεί σχετικό γραμματισμό και εκπαίδευση όλων, ενημέρωση και ελεύθερη πρόσβαση, β) Αλλαγής των μαθησιακών περιβαλλόντων που να συντονίζονται με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, γ) Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό, επειδή η Τεχνητή Νοημοσύνη απαιτεί ανθρώπους με δεξιότητες επεξεργασίας, ανάλυσης, αξιολόγησης και διερεύνησης των πληροφοριών μέσω βαθιάς έρευνας, που να διέπονται από δημοκρατικές αξίες, δ) Ικανότητας συνύπαρξης, επειδή στην εποχή της οθόνης απαιτείται η προσφορά ευκαιριών για συλλογική εργασία, ενδυνάμωση σχέσεων και εμπάθυνσης της συνύπαρξης στην κοινότητα, ε) Σχέσης με τα ΜΜΕ: επειδή τα άτομα στη σύγχρονη κοινωνία δεν είναι απλώς παθητικοί καταναλωτές πληροφοριών, αλλά ενεργοί καταναλωτές και παραγωγοί περιεχομένου, διαφόρων πληροφοριών, παραπληροφόρησης και τρόπων μέσων ενημέρωσης, η εκπαίδευση χρειάζεται να προετοιμάσει τους/τις μαθητές/τριες σε βασικές δεξιότητες για τα μέσα ενημέρωσης και τον ψηφιακό γραμματισμό, στ) Αξιολόγησης, επειδή απαιτείται αξιολόγηση της εγκυρότητας των παραγόμενων κειμένων, απόψεων και θέσεων των μηχανών αναζήτησης και εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης, ζ) Διεπιστημονικής συνεργασίας, καθώς οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν πολλές κοινές επιπτώσεις σε όλους τους κλάδους της Εκπαίδευσης (π.χ. η ανάγκη για χρήση ΤΠΕ, η μείωση της ανθρώπινης συνεισφοράς στα αποτελέσματα της τεχνητής νοημοσύνης, τεχνονγνωσία) και απαιτείται συνεργασία για να ενισχυθεί η διεπιστημονική μάθηση, που προάγει τη δημοκρατία. Ο διαρκής αναστοχασμός και η μάθηση που βασίζεται στην έρευνα αποτελούν βασικές συνιστώσες για την ορθολογική αξιοποίηση της Τεχνητής νοημοσύνης σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον</p>		
Σύνολο/Total		30

7.9 Το ΚΠΜΣ δύναται να διοργανώνει, χειμερινό ή θερινό πρόγραμμα σπουδών με τέλος φοίτησης, το οποίο απευθύνεται σε φοιτητές ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Η απόφαση ίδρυσης με τη διάρκεια του προγράμματος, τη διαδικασία εγγραφής των φοιτητών, το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τις πιστωτικές μονάδες οι οποίες δύναται να χορηγούνται, τη γλώσσα διοργάνωσης, η οποία δύναται να είναι άλλη πλην της ελληνικής, καθώς και άλλες σχετικές λεπτομέρειες ορίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και εγκρίνονται από την ΕΠΣ και τη Σύγκλητο του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 8

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Επειδή το ΚΠΜΣ είναι εντατικό μονοετές πρόγραμμα (2 εξάμηνα μαθημάτων + θερινή περίοδος για διπλωματική), τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς μετά το τέλος του εαρινού εξαμήνου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και ανακοινώνονται στην ηλεκτρονική τάξη.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 77% των ωρών του μαθήματος και το 100% των εργαστηρίων, αν προβλέπονται. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 50% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στην ΕΠΣ.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή μπορεί να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση

του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις και εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να διαθέτουν τα εξής: Ηλεκτρονικό υπολογιστή, κινητό τηλέφωνο ή tablet, πρόσφατο λειτουργικό σύστημα Windows ή MacOS ή iOS ή Android, σύνδεση στο διαδίκτυο, φυλλομετρητή ή την ειδική εφαρμογή (όπου απαιτείται) για την πρόσβαση στην πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης, κάμερα, ηχεία και μικρόφωνο, για την επικοινωνία με τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα, ιδρυματικό λογαριασμό. Οι εξ αποστάσεως εξετάσεις δύναται να είναι προφορικές ή γραπτές.

α) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση με χρήση εργαλείων τηλεδιάσκεψης. Η ταυτοποίηση των φοιτητών/τριών γίνεται με χρήση κάμερας και επίδειξη της ταυτότητάς του. Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί μια από τις πλατφόρμες CiscoWebex, Google Meet και MSTEams, στις οποίες οι φοιτητές/τριες εισέρχονται με τον ιδρυματικό λογαριασμό τους.

β) Γραπτή εξ αποστάσεως εξέταση με χρήση πλατφόρμας eclass (εργαλείο Εργασίες) για τη διανομή των θεμάτων. Μπορεί να τεθούν διαφορετικά θέματα σε ομάδες φοιτητών/τριών (η κατανομή των θεμάτων γίνεται χειροκίνητα) και να οριστεί χρόνος για τη συμπλήρωσή τους. Η απαντήσεως μπορεί να γράφονται σε χαρτί, να φωτογραφίζονται με κινητό τηλέφωνο και να ανεβαίνουν στην ηλεκτρονική τάξη. Η πρόσβαση των φοιτητών/τριών στην ηλεκτρονική τάξη γίνεται με τους ιδρυματικούς λογαριασμούς τους.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την αυθεντικοποίηση των χρηστών, τη φυσική ταυτοποίησή τους και την επιτήρηση της διαδικασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και το αδιάβλητο της διαδικασίας.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εξέτασης πραγματοποιείται με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι κινδύνων, όπως τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.

Καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης το ΕΚΠΑ σε καμία περίπτωση δεν επεξεργάζεται με αυτοματοποιημένο τρόπο τα προσωπικά δεδομένα των φοιτητών/τριών και δεν προβαίνει στη δημιουργία προφίλ. Για κάθε εξέταση και σε όλη τη διάρκεια που θα είναι ανοιχτές οι κάμερες και τα μικρόφωνα των φοιτητών/τριών για τις ανάγκες της εξέτασης, το ΕΚΠΑ δεν θα καταγράψει και δεν θα συλλέξει για κανένα λόγο προσωπικά δεδομένα εικόνας και ήχου.

Το διδακτικό προσωπικό, οι επιτηρητές/τριες και πρόσωπα που παρέχουν τεχνική ή/και διοικητική υποστήριξη (όπως ο/η διαχειριστής/τρια πλατφόρμας) δεσμεύονται από υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργασιών και συμμετοχής στα εργαστήρια στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

8.6 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της Επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.7 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.8 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.9 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφανιστεί προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

8.10 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.11 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.12 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος κ

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Άρθρο 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Σ.Ε. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Σ.Ε. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Δι.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<<https://access.uoa.gr/>>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση

βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

10.8 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να κάνουν προαιρετική πρακτική άσκηση χωρίς απαίτηση αμοιβής από το Π.Μ.Σ. ή το Ε.Κ.Π.Α. σε ιδρύματα, δομές, και χώρους που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., μετά την έγκριση της ΕΠΣ. Η Πρακτική Άσκηση διαρκεί τέσσερις εβδομάδες. Βεβαιώνεται στο παράρτημα διπλώματος και αποδίδει 15 ECTS. Τα ECTS της πρακτικής άσκησης δεν προσμετρώνται στα εβδομήντα πέντε (75) ECTS του κανονικού προγράμματος σπουδών. Το ΚΠΜΣ δύναται να προσφέρει ενσωματωμένη την πρακτική άσκηση σε χειμερινό ή θερινό πρόγραμμα σπουδών που πραγματοποιείται με τέλος φοίτησης, μετά από έγκριση της ΕΠΣ και της Συγκλήτου. Πρακτική Άσκηση μπορεί να γίνει και μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγής π.χ. Erasmus +, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10.9 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.10 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.11 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 17).

10.12 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.13 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες που είναι πολίτες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 3400 ευρώ. Η καταβολή του τέλους φοίτησης γίνεται σε τέσσερις φάσεις α) 750€ κατά την εγγραφή, β) 850€ πριν από την έναρξη του Β' εξαμήνου, γ) 850€ πριν από την έναρξη της θερινής περιόδου και δ) 950€ πριν από την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας. Οι διεθνείς φοιτητές/τριες καταβάλλουν 5.600 ευρώ σε αντίστοιχες δόσεις: α) 1200 κατά την εγγραφή, β) 1400 πριν από την έναρξη του Β' εξαμήνου, γ) 1400 πριν από την έναρξη της θερινής περιόδου και δ) 1600 πριν από την υποστήριξη της διπλωματικής.

Άρθρο 11 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 4.3 του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

12.1 Οι υποτροφίες αυτές διακρίνονται σε:

α) υποτροφίες αριστείας (μέχρι τρεις/μία ανά ειδικευση), οι οποίες αποδίδονται στους/ις αριστούχους φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής τους στα μαθήματα του Α' εξαμήνου. Οι υποτροφίες απαλλάσσουν τους/τις δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων. Δεν απαλλάσσονται από τα τέλη επίβλεψης και αξιολόγησης διπλωματικής εργασίας.

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ)

- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών

- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Θεολογίας αίτηση συνδεδεμένη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) αναλυτική βαθμολογία

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη (μέσω της πλατφόρμας gonggr για τους Έλληνες υπηκόους), με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

Η Σ.Ε του ΠΜΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στην Ε.Π.Σ., η οποία αποφασίζει σχετικά.

β) υποτροφία αριστείας του European Wergeland Centre (μία ανά έναρξη σπουδών), η οποία αποδίδεται στους/ις επιτυχόντες/-χουσες φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ., μετά την εγγραφή τους και αίτησή τους. Η υποτροφία απαλλάσσει τον/τη δικαιούχο πλήρως από τα τέλη φοίτησης.

Προϋποθέσεις

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι επιτυχόντες/-χουσες φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ., μετά την εγγραφή τους και αίτησή τους. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα πτυχία (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του 8,5/ή άριστα)

- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα

- προφορική συνέντευξη σε τριμελή επιτροπή οριζόμενη από τη Σ.Ε. στην οποία συμμετέχει ο/η εκπρόσωπος του European Wergeland Centre

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Θεολογίας αίτηση συνδεδεμένη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) αναλυτική βαθμολογία των σπουδών πρώτου πτυχίου

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη (μέσω της πλατφόρμας gonggr για τους Έλληνες υπηκόους), με το

εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

4) επιστολή στην οποία να αναφέρονται οι λόγοι αίτησης και να υποστηρίζεται η υποψηφιότητα.

Η ΕΠΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και αποφασίζει σχετικά.

12.2 Βραβεία Αριστείας. Το ΠΜΣ μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Ε.Π.Σ.. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των διπλωματικών εργασιών κάθε έτους η Σ.Ε. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και εισηγείται στην Ε.Π.Σ. την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = (\sum_{k=1}^N \text{ΒΜ}_k \cdot \text{ΠΜ}_k) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

ΒΜ_κ = βαθμός του μαθήματος κ,

ΠΜ_κ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

Άρθρο 13

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται, αν χρειαστεί, εφόσον το Κ.Π.Μ.Σ είναι εξ αποστάσεως, αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Θεολογικής Σχολής και Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της του Τμήματος Θεολογίας.

13.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

α) τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ

Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α

του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών δύναται να αιτηθεί στις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορές τους, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Κ.Π.Μ.Σ.

14.5 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
- β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),
- γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),
- δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.6 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.7 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 15

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Το Κ.Π.Μ.Σ. απονέμει MA «Identity, Education and Competences for Democratic Culture» (Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό») στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης, τίτλος που εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια με τις εξής ειδικεύσεις:

1. «Religion, Education and Competences for Democratic Culture» («Θρησκεία, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)
2. «Language, History, and Literature in Education and Competences for Democratic Culture» («Γλώσσα, Ιστορία και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)
3. «Education for Democratic Citizenship (EDC)-Human Rights Education (HRE) and Competences for Democratic Culture» («Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη-Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό»)

Άρθρο 16

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται εξ αποστάσεως ή στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και σε χώρο του Τμήματος Θεολογίας, παρουσία του/ης Διευθυντή/τριας του Κοινού Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κε-

ντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση κατομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση κατομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την.

Άρθρο 17

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερι-

κό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στους διδάσκοντες και σε όποιον ορίζει ο νόμος υπεύθυνο αξιολόγησης του ΠΜΣ. Γενικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αποτελούν τη βάση για την ετήσια μελέτη της Ε.Π.Σ. που τελείται κάθε Σεπτέμβριο και αξιοποιεί τα αποτελέσματα με σκοπό τη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Άρθρο 18

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Κοινό Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2032-2033 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 19

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. ή στην παρούσα απόφαση, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

